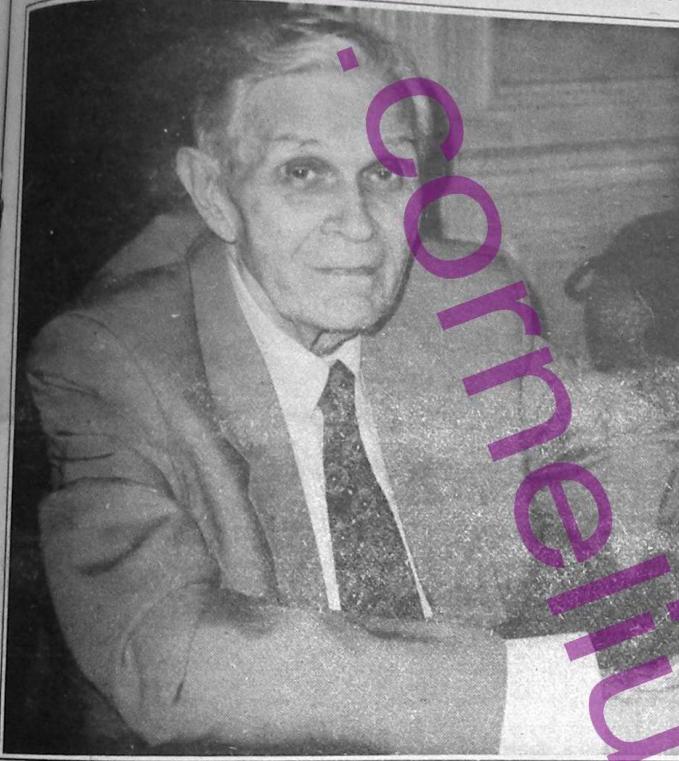

Dreptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

Cuvântarea președintelui Cornelius Coposu, rostită în deschiderea ședinței Comitetului de conducere largit al PNȚCD

Doamnelor, domnilor,
iubiți prieteni,

Am să încerc, în puține cuvinte, să vă tălmăcesc punctul meu de vedere în ceea ce privește situația politică externă, situația politică internă, situația din cadrul partidului nostru, situația partidelor guvernamentale și a acelora din opozitie. Voi trece succint peste anumite subiecte, dar cred că este bine ca anumite evenimente să le analizăm, în special pe cele care se referă direct la activitatea noastră, la viitorul ţării noastre.

Încep prin a face o scurtă incursiune în politica externă a României.

Așa cum interpretează și recepționează străinătatea, România este socotită ca organizatoarea unei politici externe ambiguiri. Nici un fel de guvern occidental nu este la curent cu adevaratele intenții ale guvernului român. Am avut nenumărate con vorbirii în legătură cu politica externă a României și am fost întrebătorul brutal: „Mergeți cu rușii sau mergeți cu Occidentul?”. Ce s-ar putea răspunde la o asemenea întrebare? Bineînțeles că nu avem altă soluție decât aceea de a ne pune sub umbrela protectorie a instituțiilor atlantice pentru certitudinea păstrării integrății și a suveranității noastre naționale. Și totuși replica vine prompt: „Bine, dar ce sunt toate elu-

statelor cu intenția de a apuca pe drumul democratizării și al economiei de piață, la început gafele, unele impardonabile”. Și dacă aș avea curiozitatea să întreb care sunt gafele principale de care se leagă Occidentul și, în primul rând, asasinarea fără formă legală a ceaușestilor, care nu este reproșat poartă linia: „Cum se poate, domnilor – ni se zice – ca în 1989 într-un stat cu pretenții de stat civilizat să se procedeze de maniera aceasta?”. Maniera care a indignat toate statele civilizate! În al doilea rând, și de o gravitate egală, este socotita invazia minorității. Și vine iarăși întrebarea: „Cum se explică, domnule, că într-un stat de drept președintele ales, cu o majoritate (aproape comunismul) în fotoliul de conducere să chemă o categorie socială împotriva altor categorii sociale și să facă îsprăvile absolut revoltătoare care au facut înconjurul lumii?”. Alt motiv de reproș: „Care este explicația că un guvern care se pretinde socialist democrat lucrează împreună, în strânsă legătură (ca să nu spunem complicitate) cu partidele extremești?” sau „Care este explicația faptului că ucigașii lui Ceaușescu duc casă comună cu cei care îl plâng pe acesta?” Aceasta este ceva unic în istoria tuturor țărilor! Și specific României. Văd că guvernul, partidul guvernamental, care afirmă o orientare social democratică, are în același timp oameni care regretă regimul lui Ceaușescu, bătrâni care participă la solemnității funebre la cinzituri unde este îngropat Ceaușescu. Pe care tot ei l-au omorât! Sau exponentii lor! Deci, iată care sunt acuzațiile de capetenie, pe linie psihologică. La acestea însă se adaugă politica economică a guvernului, refuzul de a se face privatizarea, corupția fără precedent în istoria ţării noastre. Blocarea

condamnable, dar impresia pe care o face politica externă a guvernului în străinătate, din nefericire, astăzi este. Tot din nefericire trebuie să constatăm că România are în străinătate o imagine complet prăbușită. O imagine la care nu știu dacă se mai poate adăuga ceva pentru a trece peste pragul celei mai joase, imposibile, imagini. Care sunt motivele pentru care România are această imagine proastă? O spun fără reticență oamenii politici din Occident, oamenii de presă: „Domnile, de la revoluție, după ce ați reușit să treceți înaintea tuturor statelor foste comuniste prin simpatia pe care ați trezit-o în opinia publică internațională și datorită unor sacrificii pe care celelalte țări care s-au scuturat de comunism nu le-au făcut, după această perioadă în care n-ați știut să profități de ocazia și să inscrieți în primul rând al

privatizării este apoi corelată cu încercarea de îmbogățire a unor rechini din anturajul puterii guvernamentale. Desigur, mai sunt critici și de ordin economic, sau de ordin politic, dar în condițiile acestei atmosfere din jurul României este de-a dreptul imposibilă. De aceea nu trebuie să ne mirăm că în această atmosferă inițiativa deșteptului lui Otto de Habsburg a găsit teren și a avut căștig de cauză în Parlamentul European. Î-am spus unui prieten al domnului Otto de Habsburg, tot deputat creștin democrat austriac, că dacă di Otto de Habsburg ar fi propus în Parlamentul European ca România să fie considerată o țară de vampiri, această propunere ar fi trecut. Il văd aici pe prietenul meu Gabrielescu, care face parte din Parlamentul European. Nici un deputat român nu protestat împotriva acestor elucubrări. N-a protestat de maniera de care trebuia. Fiindcă aici noi ar fi trebuit să procedăm așa cum a procedat Hrușciov. Bătând cu pantoful în masă. Este inadmisibil ca o lege, pe care toți experții cunoscători ai organizației învățământului de pe toate meridianele o consideră acceptabilă sa dea loc unui joc de plan împotriva unei țări care a scos o lege pe care dacă am aplică-o în țările în care avem români în diasporă am fi fericiți pentru interesele lor. Ce s-ar întâmpla dacă legea învățământului atât de detestată de UDMR, de guvernul maghiar, de sponsorii și de către acolii lor din străinătate s-ar aplica în Moldova, în Iugoslavia, în Bulgaria și ar beneficia de ea români noștri de acolo? Aici vreau să fac o paranteză. Peste tot am auzit că ungurii au cea mai importantă minoritate europeană răspândită peste frontiere. E o minciună. Nu este adevarat! Să-i luăm numai pe ruși, dintre care, în urma dizolvării Uniunii Sovietice, 25 de milioane sunt în afara frontierelor lor. Iar noi, români, avem șapte milioane în afara frontierelor. Atunci cum se poate afirma că un milion și șapte sute de milii de maghiari reprezintă cea mai importantă minoritate europeană în afara frontierelor

principale? Însă din punctul de vedere al atmosferei, noi avem o imagine atât de scăzută, atât de neagră, încât ar putea (bine că nu le vine ideea) să vină cu fel de fel de propunerii. Să ne decreteze că suntem scatofagi, canibali sau că omorâm oamenii. Și așa ni s-a dus vestea că suntem antimagliari, că suntem antijiganii, că suntem xenofobi, intoleranți și altele. Lucru care nu este adevarat. Eu am început prin a arăta care sunt motivele autentice pentru care ne-am pierdut prestigiul în străinătate. Acum vin să adaug la ele motivele inexistente. Calomniile sunt răspândite cu multă asiduitate de către un lobby foarte bine organizat în toate statele Europei, ca să nu mai vorbesc de cel din Canada și America. Care este plin de bani. Am primit informația că în momentul în care Jimmy Carter a hotărât să restituie Ungariei, care a dovedit deschidere pentru ideile occidentale, coroana Sf. Stefan, data în păstrare la Washington, i-a restituit și fondurile blocate cu ocazia intrării acestei țări în răboji împotriva Americii. (Și nouă ni s-au blocat fondurile, dar fondurile noastre n-au fost deblocate.) Fondurile deblocate ale ungurilor n-au ajuns niciodată la Budapesta. Ele au fost folosite de către diaspora maghiară pentru această propagandă extraordinaire, bine organizată și bine susținută. Și ce opunem noi acestor propagande? Avem 72 de ambasadori care habar n-au de istoria și geografia țării noastre. Toți provin de pe vremea lui Ceaușescu. Și ce au învățat ei? În primul rând că economia socialistă este cu mult peste economia capitalistă, că se va impune și că viitorul lumii este statul socialist. În al doilea rând, cultul personalității, în care se întreceau pentru a căștiga gradi și funcții în țară.

(Continuare în pag. 16)

Sinteza conferinței de presă a PNTCD din 4 septembrie 1995

In deschiderea conferinței de presă, cei prezenți au păstrat un moment de reculegere în memoria victimelor recentului accident de la Moecăști. În continuare, dl Radu Vasile a arătat că, datorită atitudinii unor partide (PAC, PSDR) care nu susțin prin semnătură moțiunea de cenzură, aceasta nu va putea fi depusă și va deveni o moțiune simplă.

Purtătorul de cuvânt a arătat că PNTCD nu poate accepta conceptual de naționale partener și o nouă definiție a minorității susținute de UDMR și alte partide maghiare și nici poziția UDMR față de legea învățământului. În opinia lui Radu Vasile, UDMR a devenit o forță politică izolată în România și singura ei sănăsă ar fi o viitoare orientare către PSDR.

Dl Radu Vasile a afirmat că dl Tiberiu Vladislav, senator PNTCD nu face parte din A.G.A. sau din Consiliile de Administrație ale vreunei societăți ca, de altfel, nici un membru PNTCD.

Prezentind o sinteză a ședinței din 3 septembrie a Comitetului lărgit, dl Radu Vasile a arătat că aceasta a avut ca obiectiv principal pregătirea Congresului PNTCD, stabilirea tactică alegorilor locale și generale și în raport cu partenerii din alegeri.

Dl Gabriel Tepelea a prezentat

căteva probleme legate de bugetul culturii, cele 4 locuri vacante din Consiliul de Administrație al TVR, PNTCD continuând să susțină pe dl Ion Caramitru pentru funcția de președinte-director general al TVR.

Răspunzând întrebărilor ziaristilor, dl Cornelius Coposu a arătat că PNTCD milităază pentru consolidarea alianței democratice a Opozitionii, ca singura soluție pentru a înfrângă guvernarea criptocomunistă din România. Totodată, liderul PNTCD a afirmat: „Nu facem transacții principiale, colaborăm cu cei a căror orientare democratică este mai presus de orice îndoială”. În continuare, dl Cornelius Coposu a arătat că viitorul Congres al PNTCD, ce se va desfășura în decembrie, va reîmprișăta conducerea partidului făcând loc generației tineri și femeilor. După acest congres, PNTCD va trebui să iașă înțărit și pregătit pentru a oferi o alternativă de guvernare, ca singura soluție pentru a face afăltă la „marginea prăpastiei”. Propaganda din viitoarea campanie electorală va trebui, în opinia președintelui PNTCD, să accentueze cele două alternative: comunism sau democrație, orientarea către Rusia sau orientarea către Occident.

Corina TITĂ

Numismatică

De curând, a apărut lucrarea „Catalog Numismatică”, elaborat și editat de către S.C. „Zimbrul Carpatin” SRL, amplasată în incinta Magazinului Unirea, director Manole Mircea.

Catalogul este bilingv (română și engleză) și cuprinde toate monedele metalice, cunoscute până în prezent și care s-au aflat în circulație pe teritoriul țării noastre, în perioada 1867-1994.

Periodizarea clasificării monedelor metalice s-a făcut înăun seama de evoluția istorică a statutului român: principat, regat, republică.

Lucrarea, prima de acest fel apărută la noi în țară, cuprinde monedele metalice, în ordine cronologică, pe an, după valoarea nominală, cu descrierea aversului și reversului, indicându-se principalele elemente de identificare și anume metalul (aur, argint, nichel și alte metale), granoul, monetăria, tirajul.

De asemenea, sunt prezentate câteva considerente privind falsificarea monedelor românești, demonetizarea și erorile acestora.

Catalogul este destinat înlesnirii schimburilor numismatice sau de alcătuire a noii colecții de către orice iubitor al numismaticei.

Ing. Mihai PETRESCU

Întâlnire cu electoratul

In comuna Afumați – SAI, un grup de membri din conducerea centrală a PNTCD a participat la o întâlnire cu cetățenii comunei.

Prinț cetățenii comunei care au pus întrebări și și-au expus situația în care se află au fost Alexandru Tinca, Toma Jana, Pascu Vasilica, Horoga Constantin, Constantin Ivana, Dobos Nastasia; Valentina Teociu a întrebat care va fi situația locatarilor din locuințele de serviciu construite din fondul fostelor IAS; Mihai Viorica a vorbit despre alocații foarte mici date

copililor; Petre Anghel a întrebat dacă pensionarii vor mai primi pensii dacă vin tărânișii la putere, pentru că sunt proveniți din alte localități, dar au dat locuri de case reprezentanților puternici.

Au răspuns dl. Radu Vasile, senator, despre protecția socială pe care și-o propune PNTCD și dl. Barbă Păigoi, deputat, despre legea caselor naționalizate și despre legea fondului funciar.

Doamna Gabi Stănescu, acreditată a ziarului „Dreptatea” a înregistrat pe casete video întâlnirea.

M.C.

În atenția tuturor membrilor și simpatizanților PNTCD !

Au apărut, sub egida Departamentelor de Studii, lucrările: „ION MIHALACHE ÎN FAȚA ISTORIEI” (date esențiale asupra viei și gândirii politice, documente inedite și comentarii);

Wilfried Martens „O EUROPĂ ȘI CEALALTĂ”, (opiniile președintelui Uniunii Europene Creștin Democratice despre problematica europeană în perioada 1990-1995 și principalele reperale ale gândirii creștin-democratice).

Ambele lucrări pot fi procurate din refeaua de librării sau de la Direcția de Studii a PNTCD, sediul central Bd. Carol, etaj I, orele 12-19, tel. 615.45.36

Comunicat

În cadrul lucrărilor Conferinței Organizației județene Călărași a PNTCD, desfășurată sămbătă, 2 septembrie, a fost ales Noul Comitet de Conducere format din 36 de persoane.

În funcția de președinte al Organizației a fost ales prof. Claudiu Pavelescu, din orașul Lehliu-Gară, în locul deputatului Pavel Aurelian Alecu.

La lucrările Conferinței au participat reprezentanți ai filialelor din toată țara ale PNTCD și s-a hotărât, printre altele, intensificarea muncii la sate și în rândul tineretului.

„DREPTATEA”

PNTCD continuă campania de sensibilizare a electoratului

Un grup de fruntași tărâniști a avut întâlniri cu lideri ai organizațiilor locale și cu cetățeni.

La Slatina, Craiova și Râmnicu Vâlcea s-a consolidat Asociația Inginerilor PNTCD prin precizarea că este o organizație non-profit care funcționează după un statut. Dl. ing. Barbu Păigoi, președintele asociației a solicitat colaborarea inginerilor pentru editarea fiecărui număr din buletinul asociației.

La Slatina, din partea gazdelor au venit cu idei interesante dl. senator Ion Paul Popescu, dl. vicepreședinte al organizației județene Mircea Argeșan; dl. ing. Marian Ciliianu a susținut ideea că trebuie să existe un proces reciproc de informație pentru că în cadrul organizațiilor județene există ingineri și economisti care cunosc situația societăților comerciale și sesizează abuzurile pe care le face pețarea și care trebuie aduse la cunoștința Parlamentului.

La Craiova, dl. prof. univ. dr. Bogdan Florin – președintele organizației județene – a vorbit despre situația tărânilor de pe Valea Amaradiei. Au participat la discuții dl. ing. Dumitru Lupu și dl. ing. Danisor Romeo.

La Râmnicu Vâlcea doamna Flora Raica a vorbit despre activitatea Organizației Centrale de Femei și rolul femeii în viitoarea campanie electorală.

La toate întâlnirile, cetățenii au pus întrebări referitoare la marea privatizare.

A răspuns dl. prof. Horia Oprică care a explicat că certificatele de pro-

prietă și cupoanele nominative pot fi schimbate în acțiuni la societăți comerciale rentabile. Mai mulți cetățeni pot imputernici un delegat care să aibă posibilitatea de a participa la hotărârile Consiliului de Administrație.

Disparea certificatelor și cupoanelor ar duce la lipsa de decizie în resuță actionarii.

S-a remarcat că există posibilitatea ca în societățile comerciale în care se rămâne cu capital preponderent de stat prin AGA și CA, reprezentanții care au profesionalism și moralitate indubitabilă, propusi din partea Asociației Inginerilor PNTCD, să poată participa la luarea unor decizii importante privind procesul derulării marii privatizări, în acest fel PNTCD se implică în procesul social.

Dl. prof. Gheorghe Bărău a accentuat ideea că trebuie implicați tinerii ingineri bine pregătiți profesional și reprezentativi, care să poată prelua părgăriile. Printre altele a explicitat și ce constă metoda Mebo.

Mioara CONSTANTINESCU

ANUNT

Sâmbătă, 23 septembrie 1995, ora 10, va avea loc Conferința de alegori pentru comitetul și biroul organizației sectorului 5, rugă tot membrii de partid, cu cotizația la zi, să participe.

ANUNT

Organizația PNTCD – sector 3 aduce la cunoștința tuturor membrilor că la data de 16 septembrie 1995, orele 9,00, în Sala de ședințe din corpul B, etaj 1, din sediul central al PNTCD, Bd. Carol I, nr. 34, va avea loc Conferința Organizației.

Conferința se va desfășura conform prevederilor noului Statut, intrat în vigoare la data de 1 august 1995, prin care se vor alege noile foruri de conducere ale organizației și la care vor participa delegații de drept și cei aleși.

Cititorii periodicului „Dreptatea” care doresc abonamentele următoarele posibilități:

a) Adresându-se redacției noastre din București, Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, sector 1, tel: 6504125, fax: 6506444, cont de virament: 4510501106, BCR - SMB.

b) Adresându-se tuturor oficiilor PTTR din țară, menționând că periodicul „Dreptatea” figurează în catalogul RODIPET la poziția 2129.

Redacția și administrația:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, tel.: 6503554, fax: 6506444, 70179, București, sector 1,

Cont virament nr.: 4510501106 BCR filiala SMB.

Tehnoredactare computerizată: Raluca Bobic, Mihaela Ivan, Ancairescu. Tiparul executat la TIPOREX

Calea Plevnei nr. 114, sector 1, tel: 637.71.96

Opinii ale unor parlamentari PNȚCD la deschiderea sesiunii de toamnă

1. Care considerați că sunt urgențele legislative, aflate pe agenda de lucru a actualei sesiuni parlamentare?

2. Cred că se mai poate spera ceva de la actualul Parlament în domeniul legislativ, înnand seama de configurația politică?

Ticu Dumitrescu

1. Dată fiind situația absolut urgentă în care ne găsim, legea parti-

delor politice, legea electorală sunt cele mai necesare. Sigur că mai sunt și o serie de alte legi, precum legea funcționarului public sau aceea a răspunderii ministeriale care au însemnată și se impun ca urgente. Dar asta nu rezolvă nimic dacă ele nu se aplică, pentru că o lege poate fi foarte bună, dar dacă se aplică prost, nu am făcut nimic. Pe de altă parte, eu ţin la proiectul meu de lege, pe care îl consider foarte important, pentru că o asanare morală este foarte necesară. Pentru luararea ei în discuție, eu am cerut regim de urgență încă de acum un an.

2. Nu. Este o mașină de vot perfectă, în cadrul căreia, chiar dacă se

ajunge uneori la acuzații foarte grave între membrii coaliției majoritare, lucrurile se spală în familie și când se trece la vot se comportă cu toții ca niște școlari cuminți.

Remus Opris

1. Ar fi firesc să ne îndreptăm cu prioritate atenția asupra proiectului de lege pentru restituirea caselor na-

ționalezate.

Ar fi o mare nedreptate ce s-ar face tărui dacă el ar deveni o lege în actuala sa formă. În plus, cred că și modificarea Codului Penal, care a fost o dată întors la Comisia de specialitate, ar mai ajuta puțin în contextul în care există fenomenele acestea de corupție și de inseguritate a vieții cetățeanului. În ce privește activitatea organizatorică, cred că ar trebui, la nivelul grupului parlamentar, conturate responsabilitățile la nivel de deputat, respectiv de senator, față de una sau de alta din trei legi. În sensul că acești parlamentari, facând parte dintr-o comisie de specialitate, trebuie să fie cei care exprimă cu mai multă pregnanță punctul de vedere al partidului în speța legislativă de discutat. În plus, găsesc că ar fi firesc să accentuăm

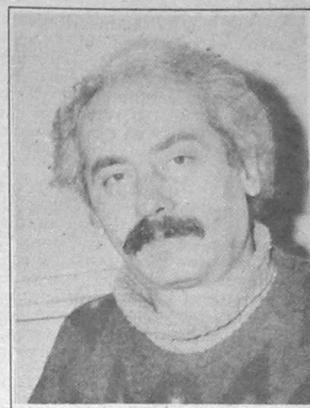
puțin în cadrul comisiilor colaborarea dintre parlamentari noștri și colegii din cadrul Convenției Democrație și, de ce nu, să fim o mână întinsă mai mult către specialiștii partidului pe care îi avem în număr suficient de mare în Departamentele de studii. În plus, Parlamentul are o mare scădere prin faptul că nu ne stă la dispoziție acel consiliu legislativ, consiliu care, odată alcătuit, ar trebui să fie sfetnicul nostru în probleme de tehnică legislativă.

2. Nu putem să modificăm. Suntem pe ultima sută de metri și nu văd schimbări de esență... Ceea ce putem să facem este să fim mai conțurați, mai clari față de electorat ca atitudine politică și prin acest lucru să câștigăm alegerile.

astfel încât să nu mai fie posibilă o dezbatere onestă, care să acopere în mod absolut norma democratică de înțelegere și de adoptare și, în felul acesta, dacă se poate, să nu se realizeze decât ce știu dintr-un început și este dictat de la centru.

Radu Vasile

1. În primul rând, să se rezolve

Tănase Tăvală

1. Păreră mea este că problema legii electorale este de cea mai mare însemnatate pentru că alegerile

locale, parlamentare și prezidențiale sunt foarte aproape. Apoi legea administrației locale, care trebuie să fie perfectată și adaptată la normele democratice și ale principiilor descentralizării. Pe de altă parte, consilierii și primarii nu și-au putut exercita în mod secund mandatul din cauza lipsei unei legi a bugetelor locale și deci de mijloace financiare.

2. Noi am propus multe proiecte de legi și multe amendamente, dar niciunul nu așa obiectii nefondate din partea coaliției majoritare. De aceea, s-a aplicat tactica tergiversării,

problemele ridicate de Legea caselor, în al doilea rând trebuie să aibă în vedere o dezbatere clară în legătură cu legea partidelor politice și cu legea electorală, în al treilea rând, legea cadastrului, care este absolut esențială pentru rezolvarea situației din agricultură și în al patrulea rând, legea proprietății intelectuale.

3. În general, orice inițiativă a opozitiei, din plecare, este blocată datorită mașinii de vot parlamentare. Dar în toamna aceasta vor apărea mișcări importante în sănătatea coaliției guvernamentale. Dacă este posibil, dacă ne mișcăm repede, să ne slujim de aceste fisuri care sunt, după părerea mea, destul de probabile.

A consemnat
Dan BĂNICA

Începe primul an școlar cu o nouă Lege a Învățământului

Traditional, la mijlocul lunii septembrie portile școlilor de toate gradele se deschid. Vor păsi în prima clasă copiii, ce ieri se jucau fără griji, iar în ultima clasă, un fapt ce trebuie semnalat, cei ce vor vota anul viitor prima oară în viață.

Da, școala este un important segment al vieții sociale și de starea ei depinde viitorul națiunii.

Cu părere de rău o spunem, pentru mulți elevi și mai ales părinți, începerea școlii nu este un prilej de bucurie.

Reluând o știre a agenției Mediafax, 65% dintre copii României trăiesc sub nivelul subzistenței și în condiții de malnutriție. Pentru clasa întâi cheltuielile pentru înscrise (uniforme, rechizite) costă peste 100.000 lei, anunță recent un cotidian de larg tiraj. Într-o familie cu doi copii de vârstă școlară se vor cheltui în jur de 150.000 lei pentru trimiterea lor la școală. Nu mai miră creșterea constantă a abandonurilor școlare, a lipsei de interes față de școală și de educație în general, în condițiile neexistentei motivării pentru absolvierea școlii și în special a liceului. Foarte puțini din cei aproape 250.000 de absolvenți de liceu își găsesc un loc de muncă. Doar o treime din ei vor urma cursurile învățământului superior de stat sau

particular. Astfel se explică de ce 30% din locurile pentru admitere în liceu, în sesiunea de vară au rămas neocupate, și nu întâmplător cea mai mare concurență a fost la liceele cu profil militar (armată și poliție).

De curând a fost promulgată Legea Învățământului, bază legală pentru începerea unei reforme efective în învățământ. Dar orice proiect de reformă fără procurarea resurselor financiare rămâne un simplu exercițiu de imaginație. Politica de subfinanțare a învățământului nu poate continua fără consecințe grave. În timp ce în toate statele avansate ponderea pentru cheltuielile de învățământ reprezintă 20% din bugetul național, la noi se menține constant sub 10%. Este adeverat că în actuala lege, la articolul 167 aliniat 1, se stipulează că „finanțarea învățământului de stat se face de la bugetul de stat în limitele a cel puțin 4% din produsul național brut (anii trecuți nu a depășit 3,7% din PIB)”, dar la aliniatul 2 al aceluiași articol se arată că „finanțarea cheltuielilor de întreținere a bazei didactice-materiale a unităților de învățământ este asigurată de către consiliile județene și locale din fonduri alocate special de la bugetul de stat, din bugetele locale precum și resurse proprii”. Însă inexistența legii

bugetelor locale anulează posibilitatea de finanțare locală în afara fondului centralizat. Alocarea resurselor nu se bazează pe evaluarea costurilor și beneficiilor din învățământ, iar directorii școlilor nu dețin competențe manageriale adecvate. Să mai amintim că plafonul comunicat de Ministerul de Finanțe reprezintă doar 15% din fondurile solicitate de Ministerul Învățământului și că după aprobarea construirii a 112 obiective, anul trecut au fost sistate lucrările la peste 100 de obiective. Aceasta în condițiile când există școli unde învăță 3-4 seri de elevi. Nu mai vorbim de situația precară a majorității clădirilor din mediul rural. Modalitățile de finanțare reflectă în fapt politica educativei și nu invers.

În situația când salariile cadrelor didactice și ale personalului auxiliar sunt sub media salariului pe economie este explicabilă și lipsa de interes al acestora în bunul mers al învățământului.

Fenomenul tranzitiei este dificil. Tranzitia de la dictatura la democrație comportă o schimbare fundamentală a modelului educativ. Fără o politică coerentă, cu implicarea celor interesati, riscăm ca școala românească, a cărei tradiție în formarea unor oameni de mare valoare este binecunoscută, să cunoască o criză cu urmări incalcabile.

Horia OPRICĂ

De ce și cum ar trebui făcută marea privatizare

In inițiativa particulară eliberată de orice constrângeri s-a dovedit a fi motorul economiei capitaliste care a dus la o societate a abundenței de produse și servicii.

La noi, după decembrie '89, inițiativa particulară s-a manifestat mai ales în comerț, piață umplându-se de o abundență de produse aduse mai ales din străinătate la prețurile de acolo care sunt corelate cu salariile oamenilor care le produc, salarii mult mai mari decât salariile românilor. A apărut astfel nemulțumirea majorității populației care nu are bani să-și cumpere ce ar dori. Pe de altă parte, produsele românești, puține la număr, și-au aliniat prețurile la prețurile din străinătate, lucru normal dacă se ține seama de legile comerțului, dar care a făcut și mai grea viața românilui.

Desigur, soluția înălțării acestei anomalii este creșterea salariilor făcută în același timp cu creșterea producției (astfel s-ar obține creștere inflației), lucru ce nu se poate obține decât într-o economie bazată pe inițiativa particulară. Marea privatizare a industriei, care se impune la noi din acest motiv, trebuie să respecte anumite reguli caracteristice inițiativei particulare.

Am întrebat un patron dintr-o țară capitalistă care este secretul succesorului său (muncitorii erau mulțumiți pentru că aveau salarii mari și altă avantajă împotriva lui era căutață și astfel câștiga bine). Mi-răspuns că secretul este să nu amesteci niciodată afacerile cu sentimentele căci, dacă faci așa, nu merg bine nici afacerile, nici sentimentele. O întreprindere trebuie condusă după criteriile stricte ale eficienței economice care presupun:

▲ utilizarea unui număr minim de salariați pentru realizarea unei anumite producții, lucru care se poate obține printr-o bună organizare a muncii;

▲ controlul riguros al muncii fiecărui salariat, care trebuie stimulat material dacă muncește bine și penalizat dacă nu muncește cum trebuie.

Respectând aceste condiții se obțin producții mari la nivelul economiei iar impozitele încasate de stat (chiar dacă procentele sunt mici, tocmai pentru a stimula producția) reprezintă sume mari pentru bani cu care acesta poate realiza o protecție socială eficientă.

Un efect la fel de important este acumularea de capital de către salariați (dintr-un salaruu mare se pot economisi bani în timp) care pot astfel deveni patroni la un moment dat, dacă doresc, crescând astfel bogăția națională.

Este ușor de înțeles că în acest caz trebuie renunțat la principiul comunist conform căruia un salariat era și proprietar, pentru că între cele două calități există interese contradictorii (aparent), care sunt în favoarea oamenilor.

A face un salariat actionar la întreprinderea la care lucrează nu este o soluție bună căci pot exista situații în care realizarea eficienței economice să impună reducerea numărului salariaților cu care acționarul nu poate fi de acord în acest caz.

Dată condiție importantă a privatizării este asigurarea prin legi adecvate a independenței acționarilor de a-și alege sau destituui concesiile de administrație sau (conducătorile) ale întreprinderilor fără nici un amestec din partea altor instituții ale statului. De asemenea, posibilitatea de a vinde sau cumpăra acțiuni (prin bursă) duce în timp la micșorarea numărului de acționari care are ca efect creșterea eficienței deciziilor ce privesc întreprinderea. (Cei care își vând acțiunile nu sărăcesc, căci cu bani obținuți, dacă vor, pot iniția alte afaceri productive).

Ce să arătă la noi dacă s-ar aplica ideile

expuse mai sus (bineînțeles, eşalonat pe o anumită perioadă)? În primul rând, producția nu ar crește imediat, fiind nevoie de o anumită perioadă de declanșare a procesului care, la început, ar fi lent.

În al doilea rând, numărul șomerilor ar crește mult în această perioadă.

În această situație, guvernul nu ar avea decât o singură soluție. Să împrumute bani din străinătate pe care să-i folosească în două direcții:

- cumpărarea de produse de strictă necesitate pentru populație (așa cum a făcut și în ultimii 5 ani);

- acordarea de credite avantajoase pentru întreprinzătorii care doresc să deschidă mici întreprinderi de producție în domeniile considerate prioritare (adică, tocmai acele domenii în care acum este nevoie să se importe produse).

Aceste credite vor duce la reducerea numărului șomerilor, chiar dacă nu se vor acorda cu prioritate șomerilor, ci se vor acorda nediscriminatoriu, pe criterii stricte de eficiență economică și de competență.

Reforma economică în România este un proces dramatic pentru populație. Ultimii 5 ani au arătat că dacă această reformă nu se face respectând legile economice, situația se înrăutățește în loc să se îmbunătățească. În momentul în care guvernările tării vor înțelege că aceste legi trebuie respectate, procesul de creștere a nivelului de viață al populației va începe să se declanșeze, la început lent, putând dura mai mulți ani.

Din păcate, altă soluție nu există și trebuie să ascultăm glasul rațiunii și nu al sentimentelor dacă dorim ca România să-și recapete poziția de prestigiu în Europa pe care o avea înainte de război.

Gheorghe NICOLAU

Protecția mediului

S.O.S.! Pădurea! (V)

Opădure defrișată este greu, dacă nu imposibil, de refăcut. Nu trebuie uitat că o pădure seculară s-a format într-o lungă perioadă de timp sub influența factorilor de mediu naturali și nu prin acțiunea omului. Omul nu a făcut decât să distrugă. Această acțiune s-a manifestat și în România, unde multe păduri „frate cu românul” au dispărut lăsând în locul lor, uneori, niște insule de pădure. Unde este celebră pădurea Vlașiei? Poate în imaginația populară.

Desigur, împădurările efectuate după defrișarea pădurilor au un oarecare efect asupra procesului de eroziune al solului, de scădere a pierderilor de substanțe nutritive din sol și de deshidratare a terenurilor. Dar, nu trebuie uitat că altfel se manifestă efectul unei păduri naturale asupra solului.

Sunt zone unde datorită unei exploatari masive a pădurilor, replantările, uneori, sunt greu sau imposibil de realizat. Un alt efect negativ care acționează asupra pădurilor se datoră folosirii de utilaje grele utilizate la tractarea buștenilor. Acestea tasează puternic solul făcându-l inapt pentru regenerarea vegetației. În fosta URSS, mare exploatare de păduri, s-a apreciat că 80% din vegetația Tânără se distrugă în acest mod. Aceasta este și motivul pentru care se aplică și se studiază

noi metode raționale de exploatare rațională a pădurii asupra cărora nu insistăm.

După cum s-a mai arătat (Dreptatea, seria a V-a, nr. 72, 1995, p. 14) prin defrișarea pădurilor tropicale cresc cu 20-30% emisiile de carbon, care contribuie în cea mai mare măsură la efectul de seră și, deci, la mărirea temperaturii atmosferei planetei pe care locuim.

Specialiștii vorbesc foarte mult despre plantațiile de specii rapid crescătoare, care pot constitui o resursă de lemn reînnoibilă. Desigur este o soluție, dar aceste plantații industriale sunt formate, de obicei, dintr-o singură specie de arbori sau o singură varietate genetică din cadrul speciei. Plantațiile artificiale conduc la scăderea dramatică a diversității florei și faunei din zonă latitudinilor cu climă temperată ale planetei. În acest mod dispar foarte multe vietări. Un caz tipic este cel al ciocanitorii care preferă arborii înalți și bătrâni. De exemplu, în Germania, după cel de-al doilea război mondial, datorită condițiilor economice impuse de refacerea țării, s-a trecut la defrișarea masivă a pădurilor, iar mai târziu la o reîmpădurire rapidă. Astăzi, 97% din suprafața pădurilor din Germania este ocupată numai de trei specii de arbori.

Comparativ cu pădurile naturale, cele industriale, datorită faptului că sunt uniforme și cu o bază genetică îngustă, sunt mai puțin rezistente la modificările de climă, agenții poluanți sau patogeni.

Pentru a crește rapid, specialiștii preconizează folosirea îngășamintelor chimice de sinteză și a pesticidelor, ceea ce poate contribui din plus la poluarea mediului.

Astăzi se recunoaște că fertilitatea solului pădurilor este dată de existența unor specii de organisme subpământene. Printre acestea cele mai importante sunt ciupercile Mycorrhizol fungi, care trăiesc în simbioză pe rădăcinile a 90% dintre arbori, permitând acestora să absorba substanțele nutritive din sol și să fixeze azotul atmosferic. Aceste ciuperci se răspândesc cu ajutorul mamiferelor mici. Odată cu defrișarea pădurilor se distrug și aceste ciuperci. Ar fi o idee ca aceste ciuperci să fie cultivate în mediile adecvate și apoi introduce în sol împreună cu puietii cu care se fac reîmpăduririle sau plantațiile industriale.

Contra unor practici mai vechi specialiștii admit că într-o pădure alături de copaci sănătoși trebuie să coexiste și arbori morți și bușteni cu rolul de a asigura

mediul propice necesar multor vietări, pentru a restitu solului materiale organice fertilizante și a contribui, totodată, și la controlul eroziunii acestuia. S-a constatat că prin îndepărțarea din ecosistem a unei cantități prea mari de lemn mort sau a altor materiale organice (frunze, fructe, scoarță etc.) se poate ajunge la distrugerea întregului ecosistem. Se speră că prin menținerea în păduri a scoarței și ramurilor tăiate, în loc să se distrugă prin ardere, să se redea fertilitatea solului.

Sa constatat că așa numitele păduri secundare care cresc după tăierea pădurilor sau a pregăririi terenurilor în vederea cultivării reprezintă, de cele mai multe ori, resurse slab explloatate atât în zonele tropicale cât și în cele temperate. Aceste păduri secundare reprezintă circa două treimi din totalul zonelor împădurite ale planetei și au un rol ecologic important. Ele pot asigura spre sfârșitul acestui deceniu necesarul de lemn pentru aceste zone.

Este o necesitate primordială de a se trece urgent la reîmpăduriri.

Ce înseamnă și cum trebuie realizată protecția socială

Protecția socială este o sumă de principii prin care conducătorii unei țări capitaliste ajută categoriile defavorizate ale populației. În economia capitalistă (a pieței libere) nu au nevoie de ajutor social numai persoanele angajate în procesul muncii, deoarece, munca fiind organizată pe criteriu strict al eficienței economice, bogăția care se obține este mare și asigură o viață decentă pentru toată lumea. Din această bogăție, prin politica de impozite (chiar dacă acestea impozite sunt mici procentuale

că această politică nu a fost bună pe termen lung, deoarece la un moment dat au apărut stagnarea și regresul economic și nu au mai existat bani pentru a plăti ajutoarele sociale mari dinainte și nici salarii mari, deci toată lumea a avut de pierdut.

Acest fenomen a avut două cauze principale: stăjenirea creșterii economice prin perceperea unor impozite mari de către stat și modificarea concepției oamenilor față de muncă. Psihologia umană a scos în evidență un paradox:

au rude printre cei defavorizați), sentimentul că sacrificiile și eforturile acestei perioade nu sunt zadarnice.

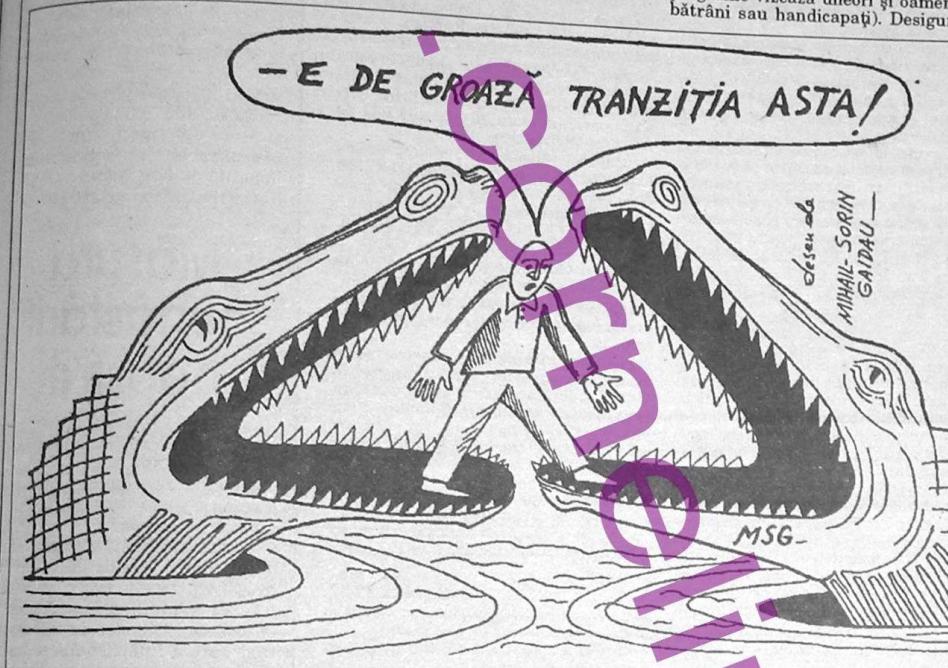
Tara fost adusă la sărăcie de cei care au condus-o timp de 45 de ani după idei greșite. Din această sărăcie nu se poate ieși decât dacă se renunță la toate ideile greșite, dar, din păcate, unele dintre acestea se mai utilizează încă și azi la noi.

Protecția socială nu poate fi realizată decât odată cu creșterea și diversificarea producției care nu pot apăra decât privatizând economia (cu excepția domeniilor strategice, cum ar fi domeniul militar, energia etc.) și investind în aceste domenii care ar trebui considerate prioritate, care privesc producția de bunuri de strictă necesitate. Cum nici populația nici statul nu dispun de capital, singura soluție este contractarea de împrumuturi din străinătate care trebuie utilizate pentru modernizarea întreprinderilor ce se vor privatiza (modernizare care trebuie făcută de viitorii proprietari și nu de stat), realizarea de investiții în noi întreprinderi (tot private) și cumpărarea de produse de strictă necesitate pentru populație (cum să a făcut și în ultimii 5 ani) până când procesul de redresare, care la început va fi lent, va face posibil să se micșoreze și apoi să se renunțe la împrumuturile externe, după care să fie pregătită, tot în timp, plata datorilor.

Această strategie ar trebui pusă în aplicare cât mai repede, căci altă soluție nu există iar ultimii 5 ani au arătat că întârzierea nu duce decât la înfrângere situării, cu consecințe imprevizibile pentru stabilitatea socială și chiar pentru existența acestei țări.

Cei care acum strigă că „nu ne vindeț țara” (cerând să nu se recurgă la ajutor extern) ar trebui să se gândească că o țară săracă poate fi ușor divizată și apoi alipită altor teritorii, de data aceasta pe gratis.

Iar cei care nu iubesc principiile democrației capitaliste (care a dus la succes mai mare sau mai mic în toate țările în care s-a aplicat) ar trebui să știe că economia de tip comunist a esuat peste tot pentru că a utilizat principii greșite (și nu pentru că au subminat-o capitaliștii) iar România nu mai are resurse să experimenteze în viitorii 50 de ani un nou sistem (care să păstreze măcar câteva principii comuniste, așa, numai ca să le satisfacă lof o anumită nostalgia a trecutului). (G. N.)

pentru a nu descuraja creșterea producției) statul încasează sume importante cu care poate realiza o protecție socială eficientă.

Protecția socială nu se aplică numai somerilor, ci și altor categorii sociale, cum ar fi pensionarii, persoanele handicapate, persoanele cu venituri sub o anumită limită, tinerii. Principiile utilizate de diferite țări sunt în evidență diferențe care uneori sunt mari.

În Suedia, într-o perioadă de mare avânt economic, socialistii au aplicat principiul acordării unor ajutoare foarte mari (apropiate de veniturile oamenilor care munceau). Ei au putut să facă acest lucru pentru că bogăția țării era și ea foarte mare. S-a observat însă

pentru majoritatea oamenilor procesul muncii nu este un scop în sine, adică oamenii nu muncesc numai pentru a simți satisfacția de a fi utili societății. Întotdeauna trebuie să existe și o motivare practică a muncii pe care unii o numesc cointeresare materială. Dacă un muncitor știe că, muncind mai bine, va putea să-și asigure, lui și familiei lui, un nivel de viață mai ridicat, atunci va munci mai bine. Dacă va observa că nu există o legătură între salariul lui și felul în care a muncit sau, și mai rău, va ști că dacă nu munceste deloc va avea același venit (cum să-ă întâmplat în Suedia), interesul lui pentru muncă va începe să scadă și nici un fel de educație socială (cum au

într modelul suedez și modelul american există multe variante care se aplică în diferite țări capitaliste, aceste variante depinzând de nivelul de dezvoltare economică a țării și de concepția politică a celor care guvernează la un moment dat aceste țări.

România se găsește în prezent în situația de a nu practica o protecție socială care să merită acest nume față de nici o categorie socială defavorizată (someri, pensionari, handicapati, tineri, persoane cu venituri mici). O protecție socială minimală trebuie să asigure celor protejați cel puțin nivelul minim de subzistență și în acest caz va da întregii populații, inclusiv celor care muncesc (multă

naturale, dar primele se dezvoltă mai rapid, iar lemnul se poate recolta de pe suprafețe mai reduse și mai rentabil. Cu toate acestea lemnul obținut din pădurile tinere este calitativ mai slab, diametrul mai redus, aspectul mai puțin plăcut comparativ cu un lemn îmbătrânit. De asemenea, acest lemn Tânăr nu prezintă rezistență pentru industria celulozei și reprezintă cel mult un substituent.

În țara noastră, Organizația Mondială a Alimentației (FAO) va participa la finanțarea a două proiecte pentru ecologizarea pădurilor românești. Primul proiect, care va fi finanțat în totalitate de FAO are ca scop reabilitarea ecologică a pădurilor din zona Copșa Mică, cea mai poluată din țară (Dreptatea, seria a V-a, 1995, p.4). Cel de-al doilea proiect urmărește înființarea unui centru care se va ocupa de prevenirea îmboalăvirii pădurilor românești. FAO va finanța cele două proiecte pentru România cu suma de 2,3 milioane de dolari.

Corneliu-Anton COCIU, Asociația Inginerilor PNTCD

Căutătorilor de modele, l-i propunem pe cel peruan

România postdecembriștă stă sub semnul scenariilor și modelelor. Este firesc ca necunoașterea adevarului său o imagine fabulosă să genereze scenarii; astă după cum este firesc că orice început, la o jumătate de secol afară din circuitele mondiale, trebuie să profite de experiențele acumulate altundeva.

A fost ironizat apetitul spre import de modele, a fost stigmatizat modelul original-românesc. Firesc ar fi să fie creat un model care integrează experiențele democrațiilor și economiilor occidentale însă un specific care reține și situația de aci. (Nu este chiar originalitate, ci reprezintă o leză din național-comunismul ante-'89).

Neprecererea economică a liderilor, chiar dacă dețin funcții sau diplome în domeniu, a generat lozinci ca: „un astfel de model nu există”, ... s-a luat premiul Nobel pentru această” etc. De fapt, România s-a cantonat în binecunoscutul model ceaușist-purpurii, care nici el nu avea ceva original căci lozinci fără acoperire, statistici lucrate pentru demonstrații fără substanță, măsuri economice menite a nu se putea aplica, inițiative fără suport material, legi fără sanții și... toate acestea fac parte dintr-un arsenal general-comunist (adoptat din preistoria epocii fanariote).

Originalitatea față de ante-'89 este poate corupția fără corupții, genocidul fără ucigași sau irespnsabilitatea fără responsabili.

În tristețea noastră am acuzat puterea că ne transformă într-o republică bananieră sau într-o pseudodemocrație de tip sud-american. Să nu ne facem iluzii. Chile, Argentina, Peru – la care ne vom referi, Venezuela, Costa Rica și cîteva insule-republiki sunt modele de prosperitate limitată (și poate puțin de democrație la modul european).

Eforturile lor de a lichida exportul de revoluție (mondială) a îmbrăcat de multe ori forma dictaturilor (anticomuniste, cel puțin). Dar, în Chile, de pildă, dictatorul „să-pus în joc titlu” și printre un paradox al democrației... l-a pierdut. În alte republiki – poate făi negat – sunt nevoie eforturile comunității internaționale pentru instaurarea unei societăți civile și preluarea puterii de la militari. Ce este incă de subliniat ar fi că aceștia... se lasă.

Jandarmul democrației pe continentul american încercă să facă imposibil un catacism ca cel din Europa anilor '30. Este evident că probleme interne devin surse de tensiuni internaționale. Si a devenit cert că un popor economic civilizat este mai puțin manipulabil, preocupat fiind de propria prosperitate, așa cum este cert că această prosperitate crează generozitatea ce conduce la societatea civilă democrată.

Peru are – ca și România – 23 de milioane de locuitori care trăiesc încă la nivelul anilor '60 – ca și români –, cu circa o cincimă din populație sub limita – ocidentală – de sărăcie.

În 1990, inflația din Peru era de 40% lunar (peste 6000% anual). În 1994 realizează un spor al produsului național brut de 12,4%, cel mai mare spor realizat într-o țară ne-ex-socialistă, cum subliniază în gălăză economistii, poate subînțegând că acolo avem de a face cu cifre reale și nu cu ficțiuni elaborate în instituție de specialitate ori bazate pe surse eronate. Pentru 1995 se prevede un spor de 7-8% și în continuare un ritm anual până la finele mileniului, de 5-6%, total comparat, de fiecare dată, cu precedentul an (nu luând 1989 ca referință!). Per total aproape o dublare în 10 ani.

Comparat cu România, această creștere este real-pozițivă, căci nu reprezintă recuperarea (pe baza unei baze materiale preponderent existentă dinainte de '89) recesiunii – de 50% – din anii '90-'91.

Comparat cu România, în Peru au fost

terminante blocuri de locuințe sociale începute cu zece ani în urmă (!); se poate observa cum se adaugă camere la casele mici, cum se pune acoperiș de tablă sau betonat în vederea suprataxiilor; taxele au fost reduse de la peste 200 (ca număr) la 6, iar prețurile nu s-au schimbat din 1992.

Comparat cu Chile, a fost lăsat liber orice control al capitalului, a fost liberalizată rata de schimb valutar și a pornit dezertizarea prin vânzare (contra 3,6 miliarde dolari SUA) a 51 de companii de stat. Cumpărătorii au mai adus, ca investiții noi, încă 4,1 miliarde dolari.

Au mai rămas în posesia statului regile de apă, electricitate și o companie petrolieră – care la rândul lor vor fi vândute în următorii ani.

Spre deosebire de România, Peru a avut cui vine și a avut această voință politică, însă doar mimarea ei față de FMI; pe de altă parte, ca stat nesocialist, numărul și valoarea proprietăților statului sunt modeste.

Raportul la Argentina, au fost reduse plățile prin sistem centralist (autonomie financiară), au fost ridicate veniturile statului de la 4,5% din PIB la 13,9%, dar au fost reduse taxele asupra populației. Au fost reluate negocierile pentru plăzi din datorie externă (de 3,8 miliarde de dolari, la care s-au adăugat în 12 ani de neplată alte 4,5 miliarde), devenind din nou o zonă cu încredere financiară.

Fondul Monetar Internațional se freacă la ochi necrezând în rezultatele proprietării măsuri propuse, căci nu există subvenții în agricultură sau industrie, nu există cote sau interdicții la import, tarifele s-au redus de la 75 la 15%, trei surori referendum se la importuri, nu există restricții la investițiile străine și... mai puțin european, a fost liberalizată piața muncii, ridicându-se restricțiile de punere în somaj a muncitorilor.

Peru este prezidat de un fost rector universitar – (cătăm) – „cătăm cu performanțe obscure ca agrom”, care este cea mai centralizată manieră de decizie din America Latină și care ignoră societatea civilă și instituțiile acesteia – ce-i drept existente.

Acesta a schimbat vechea ordine politică (având structuri de bază militare) dar încă nu a pus ceva în loc. S-ar putea că un eșec al politicii prezidențiale să surprindă țara fără o solidă constituție democratică și fără un răspuns adecvat. Spre deosebire de România, Alberto Fujimori guvernează pe baza unor criterii tehnice, de eficiență, și nu politice.

Această „dictatură” nu are nimic sănătos

– dar este legată de armată și de serviciile secrete.

Să nu uităm că mișcările de guerilă și de sorginte comunistă, au facut ravagii în această țară.

Ca și în România, televiziunea este practic aservită, numai presa putând să aducă critici la – de pildă –... Corupția din armată, interferența acestuia cu lumea dragurilor etc.

Nu ca în România, investițiile au reprezentat 30% din PIB în '94 și 20% în '95, iar deficitul balanței de plăzi va scădea la 3% spre anul 2000.

Si nu ca în România a fost schimbată vechea ordine politică, dar mai ales percepția și atitudinea populară față de bunăstare (!).

Chile adaugă o mult mai mare valoare proprietărilor produse de export (minereuri, pește – ca și Peru), crescând de 4 ori exporturile agricole în zece ani (1982-1992). În Chile s-a investit mult într-o politică agricolă și educațională (învățământ).

În Argentina a crescut rata somajului de două ori între 1993-95 (la 19%), dar se menține o monedă forțată (la paritate cu dollarul) și o disciplină financiară (monetară) controlată, cu costuri posibil prea

mari, însă au crescut exporturile cu 40% în 1995, se realizează o creștere economică de 7,4% în 1994 (din nou de subliniat, real-pozițivă, nu o recuperare a ce a fost), s-au redus costurile muncii (creșterea productivității).

Și nu ca în România, s-a înțeles că orice devalorizare a monedei naționale reduce valoarea încasărilor statului și depărtăză investitorii străini – care nu și pot face societate de perspectivă (marketing-ul promovațional).

De altfel, o datorie externă în valută și taxe interne, în lei ori pesos devalorizabili nu poate schimba nimic în bine, în economiile ne-estatizate.

In sinteză, atitudinea față de proprietate este un motor psihologic și economic autentic. Dinclo de formulări evazive și fără acoperire în fapt, România a avut trei mari inițiative față de proprietate: Legea (18) împrioprietării țăranilor, legea caselor naționale și legea marii privatizări (de fapt, a dezertizării judecățiale), precum și politica fiscală față de întreprinzătorii de stat.

Cei mai vârstnici și amintesc despre Lenin (sau revoluția rusă în sprijă) că a dat două decret: cel asupra păcii – obligație față de Germania care-l-a ajutat să ajungă la Petersburg și cel asupra pământului. Minunea împrioprietării a durat la sovietici cam 15 ani. În România se argumentează la orice nivel cripto-comunist că numai marea proprietate funciară (colectivă, eventual) poate da rezultate.

Ce se afirmă liderii guvernamentali că nu avem o producție agricolă record în 1995? Recolta record ar deveni un argument că agricultura micului țăran individual, chiar fără irigații sau tractor, poate bate mariile suprafețe încă irigate ale gospodăriilor de stat. Oare când, în cifre reale, a mai avut România circa 25 milioane de tone de cereale (orz, grâu, porumb și... la un loc)? Ceaușescu în visele sale cu cifre statistică, anunță timid 15-17 milioane. Desigur, comparat cu datele din instituții și comitetele de stat în care au lucrat mai mari intelectuali, adică 35-37 milioane de tone (și cu pâine pe cartela), recolta de anul acesta nu e un record.

Minunea aparține țăranului și lui Dumnezeu.

Guvernul să-a străduit doar să lase orzul să se scutore, iar grâul să mucăgiască. Se vorbește de meritele politicii agrare (care ore, aratul cu calul, irigații... ploaia și achizițiile... fără plată?) și de irresponsabilitatea anunță că are obligații față de contribuabilii... doar la plăcinte.

A doua inițiativă, a caselor naționale, realizează o inechitate socială: o parte din proprietăți agrare (care ore, aratul cu calul, irigații...) și cele agricole, se restituie iar cele urbane se renationalizează. Căci altfel cum s-ar numi consecințarea în proprietatea statului a diferenței dintre (cifre oficiale) cele 300.000 de proprietăți ce vor fi vândute chiriașilor actuali și cele (poate) 60.000 care vor reveni de drept proprietarilor vechi.

Poate aceasta realizează o încredere în proprietate?

În ce priveste „mareea” privatizare – căci mișcările și mijloacele să se realizeze sălbatice prin propriile ei eforturi, printre obstrucții puse de guvern și legislativ – aceasta va atinge (de ochii FMI-ului & Co) doar o parte din aviația industrială a statului (adică fără regii și similarile lor) și din care doar o parte se dezetașează. Nu mai sumtem la curent cu noile cifre, dar statul renunță la circa 6 sesizine de valorile sale (iar din această sesizare, un sfert este nerentabilă). Ca gest economic ar putea fi o concepție – dacă nu ar ascunde altceva; ca gest de recompenză morală este doar o palmă dată contribuabililor.

Lect. dr. Corneliu Apostol STĂNESCU

Deschizând buletinul editat de Banca Națională din pagina a doua că „echilibru fragil” (s.n.). Este evident că acesta este un mod diplomatic de a ni se prezenta saptele și că citoitorii este privit în poziție de adversar. Fără a vorbi de poziția de protejații, care nu era firesc să fim priviți ca parteneri?

In trecere, ne oprim la pagina 5, de unde aflăm că în luna februarie 1995, salariajii din 25.221 societăți particulare și-au abandonat firmele și deci sunt în căutare de servicii la stat sau peste hotare.

Ne-am oprit în continuare la dinamica unor indicatori macro-economici de sineză din perioada aprilie 1993 – aprilie 1995, respectiv paginile 16-20 din anunțul său.

Cu mici excepții, în perioada analizată, importurile au depășit exporturile, ceea ce înseamnă că noi, consumatorii, am plătit cu ușurință salariile muncitorilor străini. Să recunoaștem, ne-am lăsat furajii de strălucire ambalajelor străine, am privit, cumpărat și consumat fără să vedem, atât la bunurile de larg consum cât și la bunurile de uz industrial. Dar

Măsura „bunăstării” noastre

adevărată vină nu este a noastră, a celor care suntem priviți drept obiecte ale economiei de piață și care nu suntem lăsați să devină subiecți ale acestia.

Ratele medii lunare ale dobânzilor nominale din sistemul bancar raportate la ratele lunare ale inflației au fost în perioada aprilie-decembrie 1993 mici și foarte mici, fapt care a întărit neîncrederea definitorilor de bani și ale lichidității în puterea de cumpărare a leului. În perioada ianuarie 1994-aprile 1995, deși raportul de mai sus a fost ușor favorabil, efectul pozitiv nefavorabil sperat a fost contrabalanșat de raportul dinamic nefavorabil dintre suma monetară și prețurile de consum. Dinamica necorelată a raporturilor de mai sus este reflectată fidel de evoluția devenită astfel necontrolabilă a ponderii stocurilor în producția industrială lunară în condiții menținerei artificiale a ratelor somajului.

In concluzie, se cuvine să reamintim că strângerea curbei de la pantaloni în cursul anului și creșterea cumpărăturilor în perioadele de Paste și de Crăciun, nu sunt suficiente pentru a scoate economia țării din starea de anestezie în care se află. Aceasta este măsura „bunăstării” noastre.

Așa cum reafirmă delegațul Fondului Monetar Internațional în țara noastră, fără o privatizare efectivă și fără existența unor burse de mărfuri și valori reale, nu se poate vorbi de o structură funcțională a economiei de piață și implicit de bunăstare.

N. PARASCHIV

Isprăvile gazetărești ale unui neisprăvit

Îndată ce a fost investit în înaltă funcție de director al ziarului guvernamental „Vocea României”, D.D. Rujan s-a pus pe treabă, cărându-și veninul deopotrivă asupra politicienilor săi. Recurgând permanent la invectivă și făcând pretendenții, D.D. Rujan, aflat în plin proces de stingeră a refuzărilor acumulate de-a lungul multor ani, a trecut la atac cu un zel care cu siguranță îi-a surprins chiar și pe stăpâni săi. Petre Mihai Băcanu, Lucian Tudorancea, Ion Cristoiu, Dumitru Patriciu, Adrian Severin sunt doar câțiva dintre cei asupra căroro s-a abătut furia gazetărească a lui director. Dar lista rămâne deschisă și este greu de prevăzut când o va isprăvi neisprăvitul D.D. Rujan. Ultima personalitate de care se ocupă abjectul gazetar este președintele PNTCD, dl Cornelius Coposu. Că nu există absolut nici un element care să-i confere lui Rujan autoritatea morală de a emite aprecieri sau chiar judecăți de valoare asupra viații și activității politice a liderului tărănist, pe care îl cunoaște „cât de căt”, este o altă poveste. În fond, dl Cornelius Coposu este personalitatea publică, libertatea presei este o realitate chiar și în România, așa că, oricare ziarist preocupat de fenomenul politic românesc, poate, ba chiar este obligat, să cunoască gândirea politică și acțiunea concretă a celui mai

proeminent reprezentant al Opoziției, pentru a-și putea informa corect cititorii. Condiția care se pune este ca acest demers să fie făcut cu profesionalism și cu onestitate. În caz contrar, se ajunge la făcături de genul editorialului semnat de D.D. Rujan în „Vocea României”, vineri, 1 septembrie. Pe directorul cotidianului guvernamental se pare că l-a indispu foarte tare analiza lucidă făcută de președintele PNTCD asupra felului în care este receptată imaginea României în lume, publicată sub forma unei „Scrisori” în „Evenimentul zilei”. Vizibil iritat de faptul că autorul „Scrisorii” „o ia, ca zice ca de obicei, hăd de departe: execuția Ceaușescilor, venirea mineriilor „la chemarea disperată (?) a președintelui Ion Iliescu”, pomenește apoi (tocmai în plină desfașurare a ei) de „blocarea privatizării”. Să, evident, de corupție, nostalgia vechilor legături (?), descentralizarea administrațivă, rechinii tranzitiei etc etc”, D.D. Rujan constată cu amărăciune: (...) par că aș recita aceleași articole cu care „combăteam“. Domnia sa, pe timpuri, și pe liberali și pe celelalte partide...“ (sublinierile mele). Păi „combătea“ domnule director, pentru că articolele pe care pretenzi că le-a citit nu au fost publicate în „Scânteia”, unde și tu prea bine cam ce fel de „gazetărie” se practica. Culmea abjecției, grefată pe fondul unei incapacități funciare de a analiza și de a înțelege dinamica evoluției personalității umane, o atinge D.D. Rujan atunci

când, pornind de la Iuliu Maniu care „(...) avea acel geniu nefabil al machiajelor politicianilor din dosul ușilor capitonate (...)” afirmă: „dl Coposu rămas și azi ceva ce a fost și atunci: doar un secretar particular al ilustrului înaintaș!”. Bravo, maestre Rujan! Aici ai plesnit-o bine. Dacă doar la stătație te duce capul, noi nu mai avem ce comentăm. Nici nu avem cum să te ajutăm, pentru că maladie de care suferi nu i-a sărit încă leacul. Oricum, pentru că un director de gazetă trebuie să fie în primul rând bine informat, îată că îți venim totuși în ajutor, în felul nostru: am citit în fizică guvernamentală, sămbătă, 2 septembrie, o altă inepție ce-ți aparține: „Dar dacă dl Cornelius Coposu tot nu se află în țară (...) propun să facem o pauză până se întoarce în țară“. Află domnule director că dl Coposu a revenit în țară joi, 31 august, la ora 15.20. Iar mărturia că „am incercat și noi să-l contactăm pe venerabilul lider tărănist, dar pe la PNT (c.d.) nu prea este agreat ziarul guvernamental“, o punem la îndoială din două motive: în primul rând, la sediul PNTCD am observat că este agreată orice publicație, indiferent de culoarea politică pe care o are și, în al doilea rând, ne este tare greu, practic imposibil, să ni-l imaginăm pe necuratul dând târcoale bisericii.

Vom reveni, dacă va mai fi cazul.

Mircea VLAD

Din gândirea și practica actuală a ministrului Iulian Mincu

„E de necrezut ca dl. Rector Iosif Stefan Drăgușescu să fie membru PNTCD”

Astfel se exprimă în scrisoarea Biroului de presă al Ministerului Sănătății, publicată în ziarul „Renașterea Bănățeană” din 17 august 1995, dl profesor Mincu, ministru Sănătății.

„Să prentru și răspunde încrederei acordate de guvern, găsește că este cazul ca în fruntea celor 5 centre cardiologice să numească „cadrele cele mai bune, capabile să îndeplinească sarcinile profesionale grele ce le revin”.

Pentru acest obiectiv, prin ordinul 350 din 18.X.1994 a fost eliberat din funcția de Director al Centrului de Cardiologie Timișoara, domnul profesor Drăgușescu, învinuit de „grave abateri manageriale, financiare și deontologice“. Organizând de urgență și un concurs pentru postul de director, în care, bineînțeles, că a reușit Șeful de lucrări adus de la IMF Tg. Mureș, dl. dr. Șerban Brădișteanu.

Dar acest concurs a fost ținut în atmosferă tendențiosă creată de Minister și susținută cu scrisori primele anterior din partea unor „cadre didactice de prestigiu din Timișoara”, al căror nume este total secret.

Nu știm de ce se scuze conducearea Ministerului că nu a fost înțocnit pentru activitatea sa politică, dacă afirmă că: „nu a cunoscut și nici nu crede că este membru al partidului PNTCD“. Tocmai acesta este răspunsul la întrebare, deoarece dl. ministrul Mincu știa precis că dl. prof. Drăgușescu este membru PNTCD, membru în Comitetul Județean Timiș al PNTCD, și aceasta îl deranjează.

Este încă o acțiune de rutină pentru înfrântarea persoanelor cu funcții de răspundere din Opoziție. Trebuie să știe domnii și în comisie câteva date personale ale dlui prof. Drăgușescu:

Absolvent al Facultății de Medicină Generală din Timișoara cu media 9,77, membru al Academiei de Științe din New York (1993), membru al Institutului American de Ultrasunete în Medicină (1986), Medic Primar Interne gr. III din 1979, prin concurs cu media 9,33, cu 131 lucrări publicate (31 în limbi străine), 18 monografii, ca autor sau coautor, 4 cursuri litografiate, secretarul Comisiei județene de specialiști pentru boli cardiovasculare.

De ce nu răspund la apel cei cu care a colaborat în numeroase lucrări publicate, adică d-nii prof. dr. Crisodorescu, Streian C., Stoicescu L., Luca P., Brâznan L., Nicolae M.

Unde este deontologia practicată de Ministerul Sănătății. Răspunsul este: incertitudine în ce privește aprecierea valorii și instabilitate în susținerea deontologiei profesionale.

Panait STĂNESCU-BELLU, corespondent

Interviu cu dl. ministrul Sănătății, Prof. dr. doc. Iulian Mincu

Întrebările de astăzi și-au primit răspunsurile în „iepoca de aur”

Având în vedere că lupul își schimbă părul... publicăm următorul interviu luat cu forța dinău Mincu în anii 1982 și 1995 în sensul că întrebările au fost pose în anul 1995, iar răspunsurile se regăsesc în volumul: Iulian Mincu. Notă elementare de alimentație rațională, Editura Medicală, București, 1982

R: Domnule ministru, cum apreciați că a fost alimentația poporului român în secolul XIX și prima jumătate a secolului XX?

s-a reflectat în îmbunătățirea stării de sănătate, media de vârstă treăind de la 22-26 de ani că era în 1935 la aproape 70 de ani în 1976. Prosperitatea economică a dus însă la apariția altor boala, cum este ateroscleroza.

R: Considerați alimentația rațională în colectivitate de adulți un aspect pozitiv?

IM: În țara noastră, prin îmbunătățirea continuă a situației economice, prin organizarea cantinelor la locul de muncă, există deja o experiență pozitivă în privința modului rațional de organizare a alimentației colective. De multe ori este destul să vizitez cantina unei instituții sau întreprinderi în timpul mesei ca să-ți dai seama de adevărată stare de lucruri din întreprinderea respectivă.

R: Cum trebuie să se poarte consumatorul în sala de mese?

IM: Înainte de a intra în sala de mese, consumatorul se va dezbrăca de palton, galosă, pe care îi va lăsa la garderoabă.

R: Dar personalul?

IM: Întregul personal trebuie să vină la muncă cu haine curate. Înainte de începerea lucrului, angajații cantinei vor face dus sau se vor spăla cu apă și să pun pe mâini și se vor îmbrăca cu haine de protecție. Echipamentul sanitar de protecție se compune din halat sau bluză, șort, bonetă sau basmale și cizme. Se vor asigura cel puțin două schimburi pentru munitor. (I. Gonța)

R: Care ar fi alimentele ce trebuie evitate de către cei vârstnici?

IM: Laptele gras, smântana, frișca, sunca, cărnății, viscerale, vânătuș și orice carne cu grăsimi vizibile sau bogată în purină, untura, seul, untul în cantitate mare, maionezele, gălbenușul de ou. Dintre legume cartofi prăjiți, legumele uscate, varza și, în general, legumele bogate în celuloză dură, care sunt greu tolerate de vârstnici, întrucât predispun la meteorism. Ceațul și cafeaua sunt permise celor care obisnuiesc să le consume, dar cu moderare.

NB: Nu am găsit în carteau cu pricina o bibliografie din care să înțeleg care sunt operele citate sau cine sunt Enescu, Goanță, Crăineanu. Dar par că astăzi era baiul!

Pentru confirmare
Mariela NEAGU

Grâu - obiect de propagandă electorală a guvernului Văcăroiu

Prin Hotărârea de Guvern Nr. 72/1994 și prelungită prin H.C. Nr. 541/1995, grâu este declarat „produs de importanță națională”. Astfel, cultura grâului devine o problemă de stat și un punct de vedere important din programul guvernului.

În scop propagandistic acesta a anunțat prin toate mijloacele de informare că recolta de grâu din 1995 va fi excepțională datorită efortului dozebit și a bunei organizări din economie. Rezultatul a fost că s-a creat o stare de panică în întreaga lume din agricultură, oamenii întrândându-se ce vor face cu grâul și, temându-se că vor rămâne cu el nevândut, s-au aglomerat din primele zile la unitățile de stat abilitate să-l colecteze. Acest mijloc de propagandă s-a dovedit greșit prin întoarcerea efectului scontat ca un bumerang, iar acum, ca să îasă basma curată, guvernul aruncă vina pe opozitiona ca instigătoare.

In realitate, producția anunțată de 7,8 milioane tone de pe 2,418 milioane hectare este de 3.156 kg la hectar, ceea ce o clasează ca o producție abia acceptată ca multumitoare. Afirmația este susținută de următoarele date: în perioada anilor 1980-1989 media producției a fost de 3.357 kg/ha, obținându-se o recoltă de 7,8 milioane tone numai din cultivarea a 2,2 milioane hectare, și chiar în anul 1990 producția la hectar a fost de 3,212 kg.

Producția de 7,8 milioane tone din acest an se datorează exclusiv măririi suprafeței cultivate, și nu prin efortul guvernului. Ba, mai mult, s-au semnat astă toamnă numai 2,418 milioane hectare din 2,7 milioane hectare către au fost programate, și aceasta din cauza proastei organizări, prelungindu-se campania până la mijlocul lunii decembrie, deși specialiștii știu că fiecare zi de întârzire după 31 octombrie se resimte negativ în recoltă.

Consumul intern de grâu, inclusiv sămânța culturii viitoare, este de 4,5 milioane tone/an, care se verifică și prin faptul că din producția de 5,5 milioane tone a anului 1994, la începutul recoltei din acest an se mai găseau în depozitele Romcereal 1 milion tone de grâu - cifră anunțată oficial.

La o producție anuală de 7,5 milioane tone se presupune un disponibil pentru export de 3 milioane tone, pentru care guvernul era obligat să ia măsuri de valorificare încă din iarnă.

Până în 1989 nu au fost probleme cu valorificarea excedentului, căci era înghîntă de piețele CAER-lui, iar acum de Ucraina, Rusia, Bielorussia și Țările Baltice, care au acceptat ca panificabil grâul ce se înscrise în STAS-ul 813/1968 cu trei elemente - 75 kg, greutatea hotărâtă, 15% umiditate și 3% corpur străine. În aceste țări exportul se face pe calea ferată și totă lumea a dormit linistită. Spre ghinionul guvernului, seceta din toată America de Sud și Australia, ca și inundațiile din Statele Unite au făcut să explodeze prețul grâului pe piata mondială de la 150 dolari tonă la 170 dolari, cu tendință de creștere, surprinzând guvernul Văcăroiu complet negrepătit pentru transportul maritim. Silozurile noastre din porturile maritime Constanța și Agigea au împreună o capacitate de încărcare de 200-250 mi tone pe lună. Prețul favorabil pe piețele mondiale dincolo de fostul CAER, în special în țările slab dezvoltate sau în curs de dezvoltare, se prognosează a dura 3 luni. Pe aceste piețe intră în concurență și grâul produs de Franța, Anglia, Germania, a cărui calitate e mai bună. Cum noi nu putem încărca decât 200 mi tone pe lună, cele 3 milioane tone disponibile se pot încărca în peste un an de zile, iar în cele 3 luni se pot încărca 600 mii tone confirmate și de Ordinul Nr. 38 din 27 iulie 1995 al Ministerului Comerțului, care aproba numai această cantitate la export.

In concluzie grâul nostru nu va avea probleme la export peste 3 luni, iar STAS-ul 813/1968 rămâne valabil. Pentru

piata liberă trebuie încă din toamna trecută să se facă un alt STAS și contracte cu clauze diferite - alocații, prime de export etc, care să stimuleze producătorii.

Cele 3 elemente din STAS - 813: fusarioză 1%, boabe încolțite 2% și întepătuiri de ploșnițe 3% - scoase de la naftalină după 27 de ani - nu sunt decât pretexe de a pună oamenii pe drumuri și a se tergiversa preluarea până când începe exportul, cu vagonul nu cu vaporul. Cum acest export se derulează încet, atât achizitorul că și clientul nu au interes să țină grâul în stoc, unde își mărește prețul prin dobânzile la credite, și lăsă grâul în magazinele improvizate ale producătorilor, pentru că nu plătesc dobânzi neavând credite, sau suportă ei dobânzile fără să schimbe prețul de credite. Exemplu îl avem cu cele 1 milion de tone de grâu stocate de 1 an de zile în depozitele Romcereal, unde a

crescut prețul la vânzare al unui kilogram de la 180 lei la 330 lei.

Condiția respectării procentului de boabe atacate de fusarioză și ploșnițe nu poate constitui refuz de calitate, deoarece prin Ordonanța Guvernului Nr. 20 din ianuarie 1995, în articolul 30, al. 1, se precizează: Responsabilitatea organizării asistenței fito-sanitare pentru toți producătorii agricoli pe teritoriul țării, în conformitate cu dispozițiile legale, revine Ministerului Agriculturii și Alimentației prin Inspectoratul județean pentru protecția plantelor și carantină fito-sanitară. Deci producătorii nu au nici o vină.

Prin H.G. Nr. 462/iunie 1995, art. 1, precizează: pe data de 1 iulie 1995, Regia Autonomă „Romcereal” S.A. se restructurează prin divizare astfel: a) Agenția Națională a Produselor Agricole R.A.; b) Societăți comerciale pe acțiuni cu capital de stat, organizate pe structura actualelor filiale ale Regiei Autonome. Capacitățile de depozitare care fac obiectul acestor hotărâri sunt - 10.400.000 tone, din care: Agenția Națională a Produselor Agricole R.A. - 3.500.000 tone, Societăți comerciale pe acțiuni - 6.900.000 tone.

Măsura luată pentru reorganizarea Romcerealului în plin sezon de achiziție a creat o stare de nesiguranță în rândul salariaților din unități, generând indisiplină, abuzurile și corupția. Numai așa se poate explica de ce bazele de recepție își închid porțile sămbăta la ora 13.

Ing. Constantin CRISTESCU

Al cui merit este recolta agricolă record din acest an?

Dîl Petre Roman spunea cândva că a avut dreptate când a spus că va cîștiaga pariu cu agricultura. Dîl ministrul Tabără, mai fuldul ca oricând, păsind pe urmările mentorului său, dîl Funar, anunță, la 18 august a.c., că recolta grâului s-a încheiat cu 7,8 mil. tone și că s-a pus la adăpost ultimul bo!

Tendința de a umfla cifrele, cel puțin cu 10%, s-a adeverit de către sateliți americanii care au detectat numai 7 mil. tone.

Design, laudele nu vor conțeni. Miza căștigării electoralului rural este prea mare ca să nu fie exploa-

tată de PDSR, bănunind că țărani sunt creduli. În legătură cu grija FSN-PDSR pentru agricultură e necesar să arătăm unele adevăruri istorice. Este oare producția agricolă mare meritul guvernărilor?

Cine decât Puterea a bulversat și nedreptățit țărănimile în ultimii 5 ani, prin:

- redactarea și aplicarea tardivă și abuzivă a Legii 18/91, provocând suferirea de mii de procese, bătăi și omușcări, nepunerea în proprietatea prenumită și distribuirea a nici jumătate a titlurilor de proprietate;
- lăsarea agricultorilor fără mijloace de producție, luate cu forță

de către CAP-uri și nerestituire;

- lipsa unei strategii coerente, clare, care să determine structura agricolă în funcție de factorii naturali, de cerere internă și externă, de numărul de agricultori etc.

Îată că de democratic aplică PDSR-ul economia de piață!

Meritul este al țărănilor români care a muncit din greu și al climei favorabile din acest an, și nicidecum al Puterii!

Guvernarea ar face mai bine să-și recunoască nepuțința și nepăsarea față de a se făli cu meritele altora!

Ing. N. MĂRINCUȘ

APEL

Țărani propriile din

▲ Înscrieți-vă cu toții în tuturor proprietărilor legături, spitale, armată, CFR), singură poporul român.

▲ Vări să aveți o bandă asigură la orice oră credite

▲ Vări să aveți depozite agricole, care să vă deserveze.

▲ Vări să aveți o societate cumpără produsele agricole Stat și să le poată valorifica.

▲ Vări să aveți o Societate asigurări întreagă avere cu

▲ Toate acestea se pot face la fiecare sat, comună, oraș, PROPACT-ului.

▲ Vări să nu mai fiți potențiați ai Puterii (oricare

▲ Vări să nu mai fiți judecătorii?

▲ Vări să aveți o viață prosperă?

▲ Înscrieți-vă în PROPA care vă va apăra și ocroti înainte în România. Cu cat fi mai respectați și nimenei să ne sfideze, să ne trateze

Sindicatul

Prin

Unele comentarii legate de dezbaterea seminarului internațional „Privatizare în agricultură” organizat de UTA în cîmpul lunii iulie la București

Seminarul „Privatizarea agricultură” organizat de Uniunea Europeană Creștină Democrată (UECD) și PNȚCD București, în vara acestuia an, a promovat un amplu cadr de dezbateri privind problematica poliagrare din Europa și din țara noastră.

Primul accent al partenerilor UECD a fost pus pe faptul că securitatea agriculturii are o mare importanță pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea țărilor est-europene. Astfel, „politica la nivel agricol are un rol crucial în relația dintre Uniunea Europeană (UE) și țările asociate atât în fază actuală, cât și în cursul viitoarelor negocieri de extindere a uniunii”. Din evaluarea pozitivă care a avut loc în cadrul seminarului, se poate constata că securitatea agriculturii este deosebit de importantă pentru dezvoltarea ț

Ranii omonimi,
prietenii
din viață!

vă cu toții în sindicat național al mănăstirilor, biserici, proprietatea națională propriu care protejează proprietatea deosebită și deosebită absolută pentru proprietatea voastră, care să vă dă dreptul de proprietate pe baza unei hotărâri judecătorești. Deci, acești oameni se pot adresa justiției cu o cerere de reconstituire în două exemplare: un exemplar se depune la judecătorul de serviciu, cerând un număr de înregistrare pe care îl va trece și în exemplarul al doilea, ce rămâne la proprietar. Modelul de cerere îl pot găsi la sediile PROPACT din toată țara. La cerere se anexeză copii după actele de proprietate, ca să justifice autenticitatea celor consemnate în cerere.

In atenția proprietarilor de pământ

Prin acțiul juridic nr. 4833 din 9 ianuarie 1995 emis de Parlamentul Român, se dă dreptul proprietarilor legitimi, care, din diferite motive, nu au făcut cerere de reconstituire a dreptului de proprietate în 1991, conform Legii 18/1991, să își ceară dreptul de proprietate pe baza unei hotărâri judecătorești. Deci, acești oameni se pot adresa justiției cu o cerere de reconstituire în două exemplare: un exemplar se depune la judecătorul de serviciu, cerând un număr de înregistrare pe care îl va trece și în exemplarul al doilea, ce rămâne la proprietar. Modelul de cerere îl pot găsi la sediile PROPACT din toată țara. La cerere se anexeză copii după actele de proprietate, ca să justifice autenticitatea celor consemnate în cerere.

Nu este necesară angajarea unui avocat dacă se întocmesc actele necesare, iar la primul termen, aducându-se cei doi martori, se obține imediat hotărârea judecătorească ce îi dă dreptul să își solicite reconstituirea dreptului de proprietate pe care nu l-a solicitat la timpul potrivit. Cei care dețin hotărâri judecătorești definitive și nu mai au posibilitate să intervină la nici un for juridic din țară, sau cei care au epuizat toate demersurile juridice în țară și nu

au fost puși în posesie – dar nu au trecut și zece luni de la data emiterii ultimei hotărâri judecătorești rămasă definitive – se pot adresa organismelor europene. (Tribunalul European, înțocmind o cerere al cărei model îl pot găsi la sediile PROPACT din toate județele, la care se anexeză în copie toate hotărârile judecătorești și un memoriu explicativ.)

Se știe că există unele greutăți, că fostele IAS-uri nu îl cheamă pe proprietari să negocieze contractele de arendare, nu-i înștiințează să vină la Adunările Generale ale Acționarilor, unde să decidă de comun acord cu arendașii cum vor fi administrate pământurile arendarilor. De aceea, îi sfătuim încă o dată pe toți acționarii să vină la sediile PROPACT ca să ia modelele de contract de arendă pe care juriștii noștri le-au elaborat în sprijinul acestor oameni, să nu cedeze asupra unor cerințe contractuale esențiale, pentru că riscă să-și piardă definitiv pământurile. Odată încheiate contractele în trei exemplare, fiecare acționar trebuie să urmă-

rească neapărat înregistrarea contractului la primăria pe raza căreia se află pământul sau în termen de cel mult cinci zile, altfel contractul devine nul de drept. La sediile PROPACT găsiți și alte lămuriri

Prof. Dan DRĂGHICI,
președintele PROPACT

Prinții ale privatizării în politica agrară

legate preferință comunitară; marilor solidaritatea financiară (finanțări comunitare la PAC).¹

De la București și corelate, inclusiv și un plan direct cître producători și cître ce îi va stimula cître forme de producție, cître intensivă de producție, cître astfel la micșorarea surplussurprize și creșterea efectelor pozitive individuului înconjurator. cître preferinței comunitare și cître un sistem de taxe la import produsele comunitare să devină cele mai competitive. cître depinde de un buget cître incătate statele membre să plătească direct producătorii agroindustria și contribuie la bugetul comunitar. cître măsură este relevat de cître schimburi comerciale din agricultură, care au crescut în cître comunității de la 15 mld. ECU în cître circa 90 mld. ECU în 1992.

UE poate vedea, perspective glo- cître se termen lung. Spre deosebire de cître, preocupațiile din statele cître comunitare sunt încă legate de cître primare cum ar fi constituirea cître (de fapt) a proprietății cître în agricultură, creșterea eficienței de exploatare a pământurilor

cître și între ele, fostele țări cître se diferențiază distinct, cître că așa-zisul fenomen de cître la economia de piață nu se baza pe rețete pre-elaborate. cître reprezentanților delegați participante sunt relevante în cître. Prezentând situația agricolă din țara sa, dl. Josef LUX, ministrul cître al Agriculturii, a declarat:²

„Pentru a corecta structura proprietății în agricultură au fost aplicate următoarele trei direcții:

1. Restituirea proprietății către deținătorii de drept.
2. Privatizarea proprietății de stat.
3. Transformarea fostelor cooperative pe baza proprietății decizii“.

Modalitatea de aplicare a acestor principii face ca CEHIA să reprezinte un exemplu de succes privind privatizarea agriculturii. Restituirea proprietății s-a realizat prin stabilirea, inițial, a unei date limite (31 martie 1993) de depunere a cererilor. Au fost astfel depuse 90.000 de cereri de restituire, reprezentând mai mult de 21 miliarde coroane. Numărul cererilor a fost de 170 de ori mai mare decât în sectoarele industrie și comerț. Eforturile au condus la restituirea a 70% din sollicitările în termen.

Privatizarea în domeniul agricol a cuprins 591 de întreprinderi (reprezentând mai mult de 83 miliarde coroane - 3 miliardi USD). Au rămas în proprietatea statului circa 780.000 ha de pământ, care au fost însă arrende prin Fondul Proprietății Funciare, instituția care le administrează. Industria de procesare a fost privatizată în proporție de 85%, cea de irigații și canalizări în proporție de 98%, iar infrastructura forestieră aproape 100%. În total 86% din proprietatea sectorului agricol de stat a fost privatizată.

Cele 1.205 cooperative agricole, însumând circa 2,5 milioane ha și deținând fiecare în medie circa 2.117 ha, au suferit transformări, devenind cooperative ale proprietarilor, companii comerciale, companii pe acțiuni cu răspundere limitată, etc. Determinarea ponderilor în distribuirea participa-

ților s-a realizat conform următoarelor delimitări: 50% corespondător aportului în suprafață de pământ cu care s-a contribuit, 30% corespondător altor forme de proprietate cu care s-a contribuit, iar 20% corespondător numărului de ani lucrați.

Modificarea formei de proprietate în sectorul agricol a condus la rezultatul că 97% din terenul agricol a ajuns să fie lucrăt în sector privat și numai 3% în întreprinderi de stat.

Abordând și problema integrării europeene, ministrul ceh a mai declarat:

„Noi nu dorim că politica noastră agrară să se bazeze pe subsudenii massive și conservarea structurilor de afaceri prin cote“.

Situația din CEHIA este însă diferită de cea a altor țări foste comuniste. O comparație imediată se poate face cu ROMÂNIA, unde mici și mari datele statistice prezentate de guvern nu sunt la fel declare.

În intervenția D-lui Ion Diaconescu, Prim-Vicepreședinte PNCD, au fost prezentate și cauzele care au dus la această situație.

... Regimul comunist (din România) a pus în practică principiile marxiste, începând colectivizarea forțată a agriculturii. ... De aceea, în decembrie 1989, agricultura românească era în întregime colectivizată, probabil cea mai colectivizată țară din Europa, cu o productivitate scăzută și disponibilă de utilaj insuficiente și uzate.³

Concluzionând după prezentarea situației actuale este remarcată starea extrem de grea a agriculturii românești în prezent, „caracterizată prin divizarea proprietății agricole în porțiuni foarte mici, ai cărei deținători nu au mijloacele necesare pentru a lucra terenul.“

Principiile pe care se bazează PNCD pentru redresarea acestei situații sunt:

1) Revizuirea prezentei legi funciare pentru îndepărtarea confuziilor și realizează unei restituiri corecte.

2) Încurajarea asociațiilor țărănești prin mijloace legale.

3) Asigurarea mijloacelor necesare acestor asociații (inclusiv posibilități de credite adekvate).

PNCD plasează în programul său pe o poziție primordială abordarea problemelor agriculturii și evidențiază permanent rolul fundamental pe care acest sector economic de bază trebuie să îl aibă în politica de guvernare a țării.

Atât necesitatea redresării economico-sociale a României după dominația comunistă, cât și noile cerințe impuse de perspectivele integrării europene a țării noastre, determină importanța majoră a principiilor pe care trebuie să se bazeze politica noastră agrară.

Viorel GROSU

¹ DOC /PPE/276/276588.jd

² „Politica agricolă comună a Uniunii Europene și procesul de privatizare în țările Europei centrale și de est: reforme și strategii de aderare“.

³ „Modificări în agricultura Republicii Cehe cu o vedere specială asupra relațiilor dreptului de proprietate“ de Josef LUX, Vice-Primministrul și Ministerul Agriculturii din Republica Cehe.

⁴ „Aspecte ale privatizării în agricultura românească“ de Ion DIACONESCU, Prim-Vicepreședintele PNCD, Seful Grupului Parlamentar PNCD din Camera Deputaților.

România creștin-democrată

Într-o lume românească îngelățată de către Puterea-Tranziției, devenită aproape indiferentă și nelințăzoare - și totuși în așteptare - PNTCD oferă proiectul de transformare socială a României, pe baze creștin-democrate.

Proiectul social al PNTCD are toate sansele de realizare în România!

Rostul unui partid democrat este ca în baza unei ideologii, a unui program doctrinar, să elaboreze un proiect social și să-l propună spre realizare cetățenilor, societății. Cu deosebire de partidele comuniste, de factură totalitaristă, care și-au impus „programele sociale” prin teroare și forță, un partid democrat are menirea să-și facă cunoscut proiectul social, folosindu-se exclusiv de „arma” convingerii, cetățenii fiind liberi să-l accepte și să-l realizeze. În acest spirit, PNTCD propune -nu impune!- poporului român proiectul său social creștin-democrat.

Proiectul social al PNTCD se adresează omului, ca persoană umană. Eșenta gândirii, fundamentele gândirii și acțiunilor politice creștin-democratice este omul, persoana umană, egală în demnitate în fiecare, subiect de drepturi și nu obiect al statului. Suntem pentru transformarea creștin-democrată a societății, pentru asigurarea deplină a democrației și prosperității, pentru un nivel de trai corespunzător afirmării demnității umane și personalității fiecărui cetățean.

Deci, pentru om și prin om o nouă societate! Omul nu-l vedem însă ca un individ izolat și sortit singurății și neîmplinirilor sociale, ci ca persoană integrată într-o comunitate. Dacă vedem omul ca o persoană umană, liberă, cu drepturi garantate în fața puterniciei statului, la rândul său comunitatea, societatea civilă, poporul trebuie să se bucură de autonomie în fața intervenționismului statului. Societatea civilă, poporul, la diverse niveluri, are dreptul, în virtutea autonomiei sale, a calității sale de subiect suveran, să-și aleagă guvernări, are dreptul să-și hotărască sistemul social, modul social de viață.

Suveranitatea poporului trebuie respectată! Puterea-Tranziției (fost FSN, fost FDSN, astăzi PSDR) este departe de a îmbrățișa acest suprem comandament al democrației moderne. Sunt frecvențe îngelăciunile, mijloacele violențe și mai ales folosirea armei comuniste a urii și luptei de clasă în scopul forțării poporului român de a rămâne în continuare într-un sistem social, în care statul este atotputernic, iar cetățeanul obiect al acestuia. În sprijinul afirmării să ne reamintim sloganurile folosite de către guvernări, de atâtare a urii de clasă, a urii între diverse categorii sociale ale poporului român: „Nu ne vindem țara”, „Liberali și tărăniști punete mâna și muncită” împotriva partidelor istorice; „N-ați mâncat salam cu soia” împotriva foștilor refugiați și refuzați în țară; „Moarte intelectualilor” împotriva intelectualilor

democrați și necolaboraționiști cu Puterea; „Jos bucureștenii” împotriva bucureștenilor potrivniici aceleiași Puteri, în timpul mai ales al campaniei corporului expeditioner al minerilor din Valea Jiului.

Încoronarea, de ultim moment, a folosirii armei urii, a avut loc în cursul lunii iulie 1995, când conducerea PSDR în „vizita de lucru” în Maramureș - a se înțelege campanie electorală de racolare de noi susținători -, a lansat chemarea la ură interconfesională între români creștini, cetățenii ai României în apărarea, chipurile, a credinței strămoșești. Este o incitare la ură religioasă, căreia dacă îi s-ar da urmăre, ar duce la destrămarea unității poporului român, a României. Așa înțelege PSDR să-și pună în aplicare „programul democrației sociale” spre fericirea poporului român, așa înțelegând să apere unitatea țării? Si ce mult se autolaudă că au salvat România de la iugoslavizare, de la destrămare.

Guvernanții nu se rezumă numai la practicile arătate în impunerea sinistrului lor regim totalitar. Deoarece totalitarism este când nu accepți existența viații politice și a altor concepții, partide politice! El îi au folosit la nevoie în vîtor - mijloace de teroare, mijloace violente. A nu se uita zilele de 13-15 iunie! Astăzi, funcționarii publici sunt amenințați cu expulzare din administrație pentru „vina” de a nu accepta să devină membri ai PSDR. Cugerearea comună „cine nu este cu noi este împotriva noastră” este din nou, în mod deschis, la ordinea zilei.

Să revenim însă la proiectul social al PNTCD. Societatea pe care o are în vizuire PNTCD este societatea democratică modernă, a democrației nu numai politice, ci și sociale. Drepturile și libertățile trebuie să fie efective, toți cetățenii trebuie să se bucură de drepturi sociale și economice care să asigure afirmarea demnității umane.

Vîitorul României nu poate fi conceput în afara concepțiilor creștin-democratice ale PNTCD.

Nu mai poate continua alternativa: stânga sau dreapta, liberalism sau socialism. Sistemele politice liberal și socialist și-au dovedit „capacitatea” de a construi „orânduri economice” nu și societăți umane. Aceste sisteme sociale și-au fundamentat succesele pe indiferență, în cazul liberalilor, pe ura de clasă, în cazul comuniștilor.

Trebue să vrem să fie altceva decât a fost! Proiectul nostru social oferă o altă alternativă: societatea umană, bazată pe armonie, pe iubire între oameni, pe solidaritate și dreptate socială, libertate și egalitate. Nu ne facem iluzia realității unei societăți deplin armonioase. Societatea a fost și rămâne conflictuală. Ceea ce ne propunem este să perseverăm în armonizarea intereselor dintre cetățeni pentru binele comun. Voința noastră de transformare a societății nu este nici la stânga, nici la dreapta. Se află în centrul intereselor tuturor cetățenilor, se află acolo unde există adevarul, binele public, binele țării.

La împlinirea unui an de colaborare cu Convenția Democratică din România (CDR), Federația Națională a Educației (FNE) a organizat o conferință de presă menită a puncta căteva reperale unei conlucrări românești pentru învățământul românesc.

Participanți la întâlnirea cu presa, prof. Florin Diaconescu

promite, de asemenea, o redifinire corectă a poziției profesorilor în societate. Si acestea, în bună măsură, și datorită reprezentanților CDR și FNE.

Pentru perioada imediat următoare, CDR și FNE își vor concentra atenția asupra rectificării bugetului pe 1995, pentru a permite acordarea celui de-al treisprezecelea salariu și vor

Învățământ

Convenția Democratică - un partener de nădejde al Federației Naționale a Educației

(președintele FNE), prof. Teodor Axioti (președintele executiv al FNE) și prof. Virgil Petrescu (expert parlamentar PNTCD) au prezentat rezultatele demersurilor comune FNE-PNTCD în materie de legislație și învățământului.

Astfel, s-a contribuit la îmbunătățirea considerabilă a coeficienților de salarizare pentru personalul didactic și adoptarea Legii învățământului într-o formă realmente bună. Proiectul Statutului personalului didactic

intervenii la Legea salarizării bugetarilor în scopul obținerii unei ierarhizări juste, echitabile și veniturilor în învățământ.

Întâlnirile cu sindicaliștii vor continua, parlamentari CDR, împreună cu liderii FNE, propunându-și o serie de deplasări în teritoriu, informarea oamenilor, receptarea și susținerea doleanțelor acestora fiind obiectivul principal al acestor acțiuni începute cu un an în urmă.

Prof. Florin DIACONESCU

Nu în puține cazuri, partidele actuale din țara noastră proclamă, în general, aceleași valori fundamentale: libertate, egalitate, justiție socială. Cu toate acestea, între partidul nostru și aceste partide există mari diferențe și nu numai doctrinare. Noi suntem un partid care se adreseză tuturor cetățenilor, suntem un partid popular, nu suntem un partid de clasă, confesional sau etnic. Noi avem consecvență fermă că politica să fie întotdeauna subordonată valorilor fundamentale, moralei creștine, care nu poate fi decât aceeași ca temei al convingerilor și al acțiunilor politice.

In contextul afirmării același valori fundamentale, ceea ce diferențiază partidele în mod esențial și care dezvăluie culoarea adevarată a unui partid este primordialitatea care se acordă valorilor fundamentale, ordinea de prioritate a acestora. În concepția noastră creștinădemocrată, așa cum se știe, rațională, fundamentală gândirii și a acțiunilor politice este și va rămâne omul, persoana umană. În lumina acestui adevar politic, progresul unei societăți trebuie subordonat satisfacerii cerințelor umane, afirmării demnității și personalității umane. Dezvoltarea economică nu este un scop în sine, de sporire a potențialului economic, industrial al unei țări, de acumulare de bunuri, ea trebuie să fie supusă cerințelor persoanei umane. Fornind de la această rânduială a ierarhizării valorilor, PNTCD își are specificitatea sa inconfundabilă în viața politică a țării.

PNTCD, conștient de misiunea sa politică, și-a elaborat programul doctrinar, politic propriu, cuprinzând principii, valori fundamentale creștin-democrate, care să orienteze

activitatea politică. A elaborat totodată programul de acțiune, proiectul social care răspunde problemelor concrete ale țării. Răspunsurile, soluțiile pe care le propune, puterea de convingere ale acestora, prin justiție și caracterul lor democratic, sunt garanții că proiectul social al PNTCD va fi acceptat, de către societatea românească. Există răspunsuri pentru realizarea unei economii de piată în interesul tuturor cetățenilor, și nu numai pentru un grup restrâns privilegiat, pentru făurirea democrației pline, politice și sociale.

Partidul nostru nu este o formație politică regională, izolată. El este un partid de largă inspirație europeană. În proiectul de transformare a României, PNTCD are în vedere nu numai aspectele interne ale țării; aşa că dezvoltarea democratică a României în contextul relațiilor internaționale, în primul rând al interdependenței europene. Integrarea României în structurile europene și euroatlantice este o garanție a dezvoltării democratice a țării, a identității naționale prin salvagardarea independenței și suveranității naționale în fața unor pericole externe, care oricând pot să apară!

Dar există în România suficiente forțe umane, cetățeni conștienți de justiție a proiectului social al PNTCD, cetățeni care au cultura politică să înțeleagă adevaratul drum al României spre democrație și bunăstare? Drumul pe care îl propunem este singurul adevarat politic pentru țară. Un alt drum nu există. Fiindcă în afară de om, societatea nu-și are nici un sens. De acest adevar sunt pătrunși cetățenii României.

Griogre
LĂPUȘANU-TRANSILVAN

Nr. 81 • Septembrie 1995

Lupta P.N.T. și a refugiaților din nordul Transilvaniei împotriva Diktatului de la Viena

Proposul pe marginea dramatelor evenimentele din vara anului 1940 impune o serie de considerații asupra circumstanțelor externe și interne care au dus la sfârșirea hotarelor, fără a uita rezistența împotriva penetrării și a ocupării hitleriste. Diktatul de la Viena din 30 august 1940 a găsit țara noastră total izolată pe plan extern, condusă de un guvern de opereta înstaurat de Carol al II-lea. Ahaliând cauzele prăbușirii regimului carlist la 8 septembrie 1940, Iuliu Maniu scria:

"În loc de o întronă ordinea constituțională și un regim de legalitate, respectuos față de drepturile civile și politice ale tuturor cetățenilor pentru a împăca națiunea, Regele nu numai că a continuat să merge pe calea pierzaniei naționale dar a adâncit conflictul între Națiune și Coroană" (...) "Cetăeanul să văzut lipsit de orice apărare legală, justiția fiind transformată într-o instituție dependență de puterea executivă. Iar ordinea externă, printre-o politică incoerență care a deșteptat neîncrederea în toate statele, a dus la izolare totală a țării tocmai într-un moment în care ar fi avut mai mult nevoie de sprijin prietenesc" (...) În această stare de lucruri nu era greu de prevăzut că "ara se apropie de dezastru" ("Cauzele prăbușirii fostului regim", 8 septembrie 1940, în volumul Iuliu Maniu în fața istoriei, 1993).

După respingerea categorică a Diktatului, și proteste vehemente la A. Hitler, de către Iuliu Maniu, P.N.T., își face simțită prezența în lupta refugiaților și din Nordul Transilvaniei în organizarea Asociației Pro Transilvania, editarea ziarului Ardealul, organizarea de șezători pe întreg teritoriul țării și în special a „Muzeul Satului”, culminând cu o manifestație publică în plin război la 20 August 1940 la care secretarul general al P.N.T., Chită Pop, a cerut în fața a peste 5000 de oameni, adunați la Cimitirul Bellu: „lute ieșirea României din Axă și întoarcerea armelor spre Ardeal”.

Transcriu câteva fragmente din comunicarea susținută recent la Simpozionul organizat de Academia Română care are, în centrul lor, acțiunile deschise ale P.N.T.

Pe măsura stîrșilor despre insuccesele de pe frontul de răsărit, manifestațiile împotriva alianței cu Germania se înmulțeau. Astfel, la 4 iunie 1944, când se impinea un 50 de ani de la condamnarea membrilor monarhicii, s-a organizat un serviciu religios la biserică greco-catolică din str. Polonă. Aici, la ieșirea din biserică, D. Nacu, președintele Asociației refugiaților ardeleani și A. I. Mureșanu, s-au adresat mulțimilor cerând desprindererea țării din Axă și îndrep-

**S-a stins din viață secretara
lui IULIU MANIU**

La Cleveland, în S.U.A., s-a stins din viață Clara Romanos, în vîrstă de 95 de ani. A fost dactilografi-secretar a lui IULIU MANIU între 1924-1947, atât în perioada când marele bărbat de stat a fost președinte al Consiliului de Miniștri, cât și când s-a aflat în opozitie.

După arestarea lui IULIU MANIU, la 14 iulie 1947, Clara Romanoglu a fost arestată, terorizată dar, deși cunoștea date importante din viața partidului și a personalităților din conducere, n-a avut de suferit nimănii de pe urma depozitărilor sale. A avut tăria de a rezista la toate presiunile fizice și morale.

**Partidul nostru transmite indurăriile
Clarei Romanos și îi va păstra cu venerație amintirea.**

Clare Romanos, *1*

tarea armatei spre Transilvania. Ambii oratori au fost internați în lagărul de la Târgu Jiu iar alți membri ai comitetului și participanți au fost anchetați.

Dar o manifestație unică pentru ieșirea României din alianța cu Germania a avut loc, în plin război, la 20 august 1944, la Cimitirul Bellu, în prezența Academiei Române și a peste 5000 de participanți, în majoritate refugiați din Transilvania de Nord. În 1942, bustul poetului Coșbuc de la Năsăud, din Transilvania de Nord, a fost înălțat cu brutalitate. Cum la București, în Cișmigiu, monumentul lui era pierdut printre bălării la Valea Plânișului, iarul „Ardealul“ a lansat inițiativa ridicării unui monument funerar pe măsura locului său în literatura română. În tot cursul anilor 1942-1944 au avut loc serbi călare, colecte în toată țara, astfel că la 20 August 1944 orele 17 s-a anunțat inaugurarea monumentalului, operă a sculptorului Ion Vlăsii asezat lângă teul lui Eminescu.

In Cimitirul Bellu, la ora anunțată, o mare de capete. Erau în primul rând refugiați, care, duminică de duminică, puteau fi văzuți la „Muzeul Satului” unde prin grija Căminului „Avram Iancu” se organizau conferințe, sezători. Cei mai mulți participanți erau țărani și muncitori, silici și săraciști bruma de strânsură spre a scăpa de o arestare, de trimiterea pe frontul maghiar sau de încorporare în detasamentele de muncă.

În numele comitetului de inițiativă din care făceau parte fruntași ai P.N.T. ca Gh. Popp, Corneliu Coposu etc. am luat cuvântul eu, prezentând istoricul acțiunii, contribuția școlilor, a instituțiilor, a doamnei Veturia Goga, precum și a sculptorului Ion Vlașiu. Am predat monumentul Academiei Române îl căreia membru fusese poetul. În numele acestei instituții a vorbit academicianul N.

Bănescu, reliefând importanța inițiativei și bucuria acestei instituții de a fi putut contribui, prin actualul loc de amplasare, la cinstirea memoriei poetului. Alături de N. Bănescu se găseau și alți membri ai Academiei ca Al. Lapedatu, D. Gusti, Victor Slăvescu, Ionescu-Sisești și M. Ciucă. După preluarea monumentului de către Academie a urmat la cuvânt Gh. Pop, vechi colaborator al "Tribunei" și viitor seminar al armistitului de la Moscova alături de Lucrețiu Pătrășcanu – care a cerut „iute, ieșirea României din Axă și îndreptarea armatelor noastre spre Ardeal”. Alți oratori C. Hagea, E. Boșca-Mălin și Vasile Netea au accentuat simbolul acțiunii de la Bellu în contextul evenimentelor.

Ultimul a cerut celor de fată să semneze adeziunea lor la chemările rostite de pe podium spre a depune mărturie în fața istoriei. S-au adunat atunci la Bellsupest găse sute de semnături. A fost o mare demonstrație publică în timp de război și era trebue consemnată ca atare, de orice istoric impărțial.

Oricine își dă seama de soarta ce ne aștepta pe toți - inițiatori și oratori - dacă nu interveneau peste trei zile evenimentele de la 23 August, căci ancheta n-a lăsat asteptată, iar dispozitivile Legii Martiale duceau la pedepse maxime.

Pe lângă acțiunile popularare ale presei și asociațiilor de refugiați din toate județele, în jurul Universității din Cluj, refugiații la Sibiu au luate ființă Biblioteca Rerum Transilvaniae destinată a prezenta realitățile românești în limbi străine. Subiecțile și metoda de prezentare sunt exemplare. În această colecție au apărut 13 lucrări.

S-a asternut praful uitării și asupra inițiativă Fundației "Regele Mihai I", în colaborare cu Căminul refugiaților „Avram Iancu", de a constitui o „Bibliotecă a refugiaților ardelean", care, la un preț redus, punea la dispoziția pribegilor și a lumii românești lucrări de istorie, literatură, drept etc. A apărut în această colecție opere ale unor istorici de renume ca Gh. Brătianu, Cvintilescu, către român; Constantin C. Giurescu, Transilvania; Ioan Lupaș, Voedoul transilvan; reeditări ale clasiciilor G. Coșbuc, Ioan Slavici, Octavian Goga, precum și scrieri ale mai tinerilor de atunci Ion Vlasiu, Mihai Beniuc, Vasile Netea, Ion Apostol Popescu, Ion Siugariu, Gabriel Tepelea etc.

Actiunile nu s-au rezumat, evident, la Capitală. Cele ale principalelor centre din provincie urmează să fie adăugate la această prezentare sumară. În orice caz, se poate spune că în condițiile grele ale prezenței trupelor străine în țară, a războiului și bombardamentelor, generațiile de atunci au tinut trează fâșia dragostei pentru țară și Transilvania prin presă, radio, asociații, lucrări științifice și literare, culminând cu manifestarea publică de la Bellu în care s-a cerut desprinderea din axă și îndreptarea armelor spre Transilvania.

Din rememorarea dramaticelor evenimente din august 1940 și a suferințelor pe care le-au generat se impun câteva constatări de o stringență actualitate.

1. Datorită regimului dictatorial, personal al regelui Carol II, a dizolvării partidelor politice și instituirii unui partid unic, România s-a găsit în vara anului 1940 izolată și lipsită de credibilitate. Incoerența politică internă și externă a favorizat jocul marilor puteri a U.R.S.S. și a Axei; 2. Transilvania de Nord a fost atrăbută Ungariei de către forțele Axei în ascensiune fără a tine seama de considerente istorice, demografice și politice ale românilor.

Si aceasta nu este doar poziția unui partid. Este poziția întregului neam românesc.

**Prof. univ. dr. Gabriel TEPELEA,
membru de onoare
al Academiei Române**

De la crucea de hotar la crucea de mormânt... la înviere

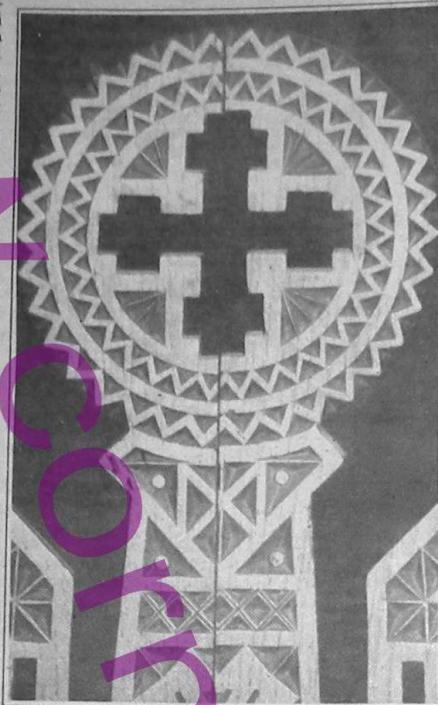
Crucea definește și deschide Calea spre Aspațială... Locul crucii-Cântăre este din spatialitate în nemargină, mărind o parte și alta, învăluindu-le în haină veșnicie trăiri. Este însemnul sacrului și împărătează muzicii acestuia care înseamnă bună cărmuire, sfântă dreptate, întindere de rouă: rouă de milă, rouă de durată, rouă de trăire: o dimineată a diminetelor, mereu visată, mereu dorită.

Crucea este intrarea în împărăția veșnică: ba, mai mult, îmbrăcarea veșmintelor interioare care se traduc și se dezvaluie și se vorbesc prin frumusețe, prin tările, prin neașteptări... Sfântul Ioan Hrisostomul mărturisește – pentru ca timpurile să tacă și să se adune în cunună de veselie, de nuntă, de trăire pururea: „Îl văd răstignit și îl numesc Rege”. Și atunci este pomul vieții ivit pe Golgota, este moment, poartă, hotar, clipă – surprindere a morții înfrânte, a lăcașurilor ei sfârmate, a ținuturilor ei invadate de lumină. Și atunci crucea este de hotar, adică puncte de trecere dintr-o margină, dintr-un ținut hotărnic în nemargină; este granița dintre două lumi, una a vieții și a setei de viață, și visării de viață, a chemării de viață și alta este a regăsirii, a veșniciei trăiri: trăirea în cuvânt – nuntă.

Crucea este marele Răsărit – dovedit, primit, imortalizat, bineînțeles al veacului ce va să vină: și atunci moartea este înfugărită, este abandonată din teritoriul finitului. Este cursul crucii și deasupra morții, în aparentul ei, care se cheamă înaintarea spre înfințare.

Crucea – înțepând cu Golgota –

hotar – este teritoriul marii bătălii cosmică, este viață – răsărit în pământul jertfei, în teritoriu căutării

și a nevoii de iubire. Nesfărșită este viața însetată de iubire și viața este respir și făptuirea dacă depășește sau atinge crucea-hotar...

Crucea de hotar este răspunderile de faptă, de arare: este angajare deschisă înainte de pătrundere pe calea care freamătă de veșnicie. Crucea de hotar marchează piscul până la care poate ajunge istoria călăuzită de lumina mintii și înimii, cărmuită de susținut „Innecat” în apele dreptății...

Si ea nu este un culcus al faimiei deșarte, a tăvălui răului, o moarcă a strigoilor – o mărturisirea Crucia de mormânt, care, singură vorbeste, despre Imperiul cuvântului etern. Faptele lui Andrei precizează: „O parte este pusă în pământ ca să unească lucrurile care sunt pe pământ și în iad cu cele cerești. Ca urmare, pe icone, pictorii crucii este închiși într-o peșteră adâncă, întunecoasă, din care rănește capul lui Adam, Golgota fiind locul căpătâni” (Ioan IX, 17). Acest detaliu simbolic relevă capul primului Adam și în el întregul omeneire scăldată în sângele lui Hristos, botezată în jertfa Mielului și înviată odată cu el.

Crucea de hotar este urcarea în ținuturile vieții despre care în Imnile de slavă mărturiseste crucea de mormânt: „A adormit întru Domnul”; a repausat întru Domnul...

Hristos a pătimit la hotarul, la zidurile Ierusalimului vechi, deci în afara unei cetăți a blestemului, a urii, a nedreptății, în care toate au fost strivite: a fost părtășit, îngropat o lume – de altfel nevoie de El și deschisă spre o altă lume marcată de înviere, sublimată de potop, de Cuvânt, de diluviu, de lumină, de nou răsărit...

Dincolo – în ținut de lumină –, în

ținut de cuvânt: cuvânt învingător este crucea mormântului aparent, deschizând spațiul unei lumi care există în splendoarea trăirii, în misterul chemării...

Crucea de mormânt, ca și cea de pe Golgota dovedește nu doar un Hristos mort, ci apul că el este Kyrios, deci stăpânul propriu lui morți și domnul vieții sale. Prin urmare Hristos moare odată cu noi și nu suferă nici o stîrrire, nici o alterare prin pătimirea sa. El rămâne învăță odată cu noi în eternitate. El nu suferă nici o depășește. Crucea de mormânt este măreță și splendoarea acestei victorii, victoria lumini asupra întunericului, a blândeții asupra răului, a dreptății asupra negativului în fals acțiune.

Crucea de hotar – crucea de mormânt, un imn negătat al istoriei urcănd spre ținut de vie „aburindă” de rod.

Crucea este finalul unei părți de viață și intrarea în slava slavei. Păcatul, greșeala sunt întuiteme pe cruce și „peretele din mijloc al despărțiturii” este surpat de forță și frezmătul primăvăratec al crucii de hotar, de mormânt, de viață veșnică. Si acum Tatăl răspunde marii rugăciuni a iubirii încarnate în Fiu, Tatăl răspunde epicelezei sale finale: „L-am înviat pe el din morți” și i-am dat lui mărire (I, Petru 1:21).

Primul martir, Stefan, l-a văzut pe fiul Omului spre „a mări” mărière, șezând de-a dreapta lui Dumnezeu, a văzut prin Crucea de mormânt, prin Crucea de hotar.

Crucea de hotar – crucea de mormânt – intrare pe plaiurile veșniciei vănători, magnifica definire și împlinire a istoriei – prefiguri și simfonie a Cuvântului...

Dan BODEA,
Cornelia CĂLIN BODEA

Contiința proletară și respectul filial sacru

„Ascultați de stăpâni voștri cei după trup, cu frică și cu cutremur, ca și de Hristos” (Ef. 6,6). Supunerea succesorilor față de antecesorii să-i structură ierarhic pe un cod ce nu poate fi încălcat fără să-i asumi și consecințele. În această logică a legăturilor firești, stăpâni „după trup” merită – iar viața o impune – să fie ascultată chiar „cu frică și cu cutremur ca pe însuși Hristos”. Termenul frică nu are sensul psihologic al sentimentului negativ, inhibitor, care depersonalizează, reduce imaginea creațoare. Ci frică în sensul conștientizării că nu poți contraveni regulilor subordonării naturale fără să prevezi urmările ce nu se lasă așteptate. Drept urmare, așa cum ne îndeamnă Sf. Apostol Pavel, viața ne cere ca „stăpâni după trup” – în primul rând părinti – să fie ascultata așa cum ascultăm de Însuși Iisus Hristos. Comparație care reflectă atât nota logică, imperativă, cât și sensul magnific, sacrosanct întru convițuirea familială dăruiindu-ne unul altuia. Așa și învățat poporul român, în cei două mii de ani, să convițuiesc pentru a supraviețui în perspectiva istoriei. Mai mult chiar. Poporul nostru, că să se simtă stăpân în veci pe locul unde s-a născut, și-a adoptat nominalizări atât cu gândul spre Dumnezeu, nutrind conceptul de Tatăl Creator, cât și cu grijă față de țara în care trăim, făurind conceptul de patria-mamă. Ambele concepte formează coloana verticală coaxială a spiritualității neamului românesc creștin ortodox. Iar pentru că țara noastră a traversat cel mai dramatic traseu prin istorie, și-a definit un cult al patriei ce trebuie apărată până la jertfa supremă.

Peste universul românesc sacru, avea să se năpusteașă uriasul monstru al mileniului, comunismul. Impactul acestuia, în răstimp de o jumătate de secol, avea să ducă la sfârșirea a ceea ce zidise poporul în două milenii. Drept urmare, astăzi dacă sperăm în reașezarea temeiurilor economice, sociale, statale, nu reușim, deocamdată, restabilirea spiritualității sacre străbune pe profilul nostru milenar. De la începutul inoculării sale, comunismul s-a acumulat ca o dinamică la temelia

Romaniei întregie. Familia, nucleul fundamental al trăinicii noastre în istorie, a fost înveninată, pauperizată economic și moral, desacralizată de ură și suspiciunea dintr-părinti și copii, dintr-frați și surori, dintre consăteni dragi. Morala proletară facea să se impingă unul pe altul în malaxorul ateobolitic. Și totuși, în subconștiul românului mai supraviețuia învățările Bibliei. „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta”, „Pe femeile bătrâne îndeamnă-le ca pe mama ta, iar pe cele tinere ca pe surorile tale întru curățe desăvârșită” (I Tim. 5,2). Ori, cum ar fi putut să respecte pe mame, pe surori, pe soții, activiștii școlii în spiritul urii și suspiciunii? Ideosebi activiștii marxist-leniniști crescute la sănul Moscovei sovietice, cea care ne sfâșiașe țara și ne străngea pe grumaz jugul asuprinse? Activiștii consacrați se considerau tagmă aleasă, suprapusă poporului pe care îl împila și din vitalitatea căruia trăiau ca vampiri, străini de orice scrupule. Sunt cunoscute cazuri de activiști P.C.R. care, ca să parvină ierarhic și să se înfrunte din avantajele economico-politice, și au denunțat frații, surorile, chiar pe părinti, „stăpâni după trup” pe care, în loc să-i asculte „cu frică și cu cutremur ca pe Hristos”, i-au spins după gratii.

Cei ce se întorceau de la Moscova sovietică, gata căpătuți cu soții rușoaice, prevăzuți pentru locurile de vârf ale P.C.R.-ului, se constituau în tagmă distinsă ce nu se compromitea prin relații cu poporul de rând. De parte de mină intenția de a dezaproba o căsătorie curată, din dragoste sinceră, cu o parteneră din afară țării. Însă unii dintre aceștia se rușinău să și mai recunoască rudele, surorile, chiar pe tată sau mama lor adevarată. În acest context întreb:

1. – De ce pentru un școlit în capitala bolșevismului, căsătoria cu o rușoaică era automat un „interes de partid și de stat”?

2. – De ce acestor căpătuți la Moscova le era rușine să-și recunoască propriele surorii sau propria mamă? Am în vedere unele excepții.

3. – De ce căsătoria cu o parteneră din occidental civilizat era trădare de țară?

4. – De ce căsătoria cu o copilă a vreunui deținut politic sau cu o copilă-fică de preot asigura trimiterea la „munca de jos”, dacă nu după gratii?

5. – De ce pentru un parvenit în vîrful eșalonului agricol al P.C.R., soția română devenea incomodă, necorespunzătoare? Româncele noastre cunoșteau bine cuvintele lui Iisus, „Ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă”. Căci bărbatul necredincios se sfîntește cu soția credincioasă” (I Cor. 7,14).

Este cazul să relieșăm însă că cel mai mare păcat în fața lui Dumnezeu și cea mai infamă profanare a moralității străbune este abandonarea simțului filial față de mama însigurată în senectute și nevoi. Mama care te-a născut, te-a hrănit la pieptul ei, te-a vegheat la căpătâi în nopțile de suferință, mama care s-a jertfit pentru ca tu să devii cetățean demn al societății. Este un păcat strigător la cer. Este rușine de care nu te poți spăla. Este actual pe care nimenei nu îl poate trece cu vederea. Este o infirmitate ce te face inapă și ca patric. Cum ai putea să fi pătruns de simțul datoriei față de patria-mamă dacă nu ești hrănit din dragoste și respect față de mama proprie? Cum ai putea să dispui de calitatea native fără să-ți le fi transmis mama care „naște nu numai trupul, ci și sufletul copilului”? Or, dacă pretinzi că dispui de asemenea calități, cum te rabdă înimă să nu fi recunoșcător mamei care îl te-a transmis? Iar dacă ai coborât până la profanarea „stăpâni tale cea după trup”, rușinându-te de ea, cu ce chip moral te arăți oamenilor cărora pretinzi să le dai sfaturi ca să-ți urmeze? Ce încredere și atașament se poate avea față de cineva care, ignorând premeditat poruncile lui Dumnezeu, incalcă fără scrupule și legile omenești chiar atunci când ele sunt făcute după sprijin și asemănarea cu ei?

„Vai voiă, cărturătorilor și fariseilor fătarnici, că semănăți cu mormintele cele văruite care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morți și de toată necurăță” (Mt. 23,27).

„Desteaptă-te cela ce dormi, și te va lumina Hristos!” (Ef. 5,14).

Preot Iacob Stavrofor Pavel ZUZU

Nr. 81 • Septembrie 1995

Focul se întețește iar în fosta Iugoslavie

Eforturile conjugate ale Națiunilor Unite, ale Comunității Europene și ale NATO nu au reușit, până acum, decât să creeze controverse și să aducă noi sacrificii umane. Planuri de pace, peste planuri de pace, schițe de hărți mai mult sau mai puțin bine întenționate sunt propuse azi pentru a fi nescotite mâine.

Exasperat de impasul la care s-a ajuns, ori, poate, încurajat de sprijinitorii din umbra, guvernul de la Zagreb a găsit de cunoscătura să-și restaurze suveranitatea asupra teritoriului preținsei „republiki sârbe a Krainei”, parte integrantă a Croației. Ușurința cu care acțiunea militară a cunoscut succesul face, acum, Zagrebul să-și privească cu alii ochi propriile șanse de a relua controlul și asupra Slavoniei Orientale. Intervenția sa armată în această altă provincie nesupusă devine tot mai probabilă.

Pe de altă parte, evenimentele mai sus amintite tulbură zone largi din fosta Iugoslavie. Mari mase de sârbi sunt dislocate, refugiații ajungând până la Kosovo, unde stârnesc protestele populației locale (de naționalitate albaneză în copleșitoare majoritate), care se simte amenințată cu alterarea componiției etnice a regiunii. Albania vecină a și protestat energetic împotriva aducerii de refugiați sârbi. Iar Grecia pare a aștepta cu nerăbdare un conflict în regiune, de care să profite pentru a „regla” problemele Macedoniei. Problema în care, după toate aparențele, Bulgaria ar avea și ea ceva de spus...

Lucrurile se complică, însă, și în nordul fostei Iugoslavii. Locuită și de o importantă minoritate maghiară, Voivodina trezeste interesul Budapestei, care și întăreste prezența militară la frontieră sa sudică, susținând că nu face decât să-și apere granița. Protestând, totodată, împotriva unei presupuse mobiliarizări massive a rezervațiilor de etnie maghiară din Voivodina, dar și împotriva izgonirii maghiarilor din propriile locuințe „pentru a face loc refugiaților sârbi”.

Toate acestea nu par a impresiona prea mult Palatul Victoria de la București. Si nici Președinția, căreia Constituția îi atribuie largi prerogative în politica externă. Deși părțile par să se apropie de hotarele noastre. Ce-ar urma să se întâmple dacă, sub imperiu pretențiilor iridentiste, Budapesta ar găsi, la un moment dat, că raportul de forțe i-ar permite oarecum „corijare” a „nedreptății” de la Trianon? Situație care ar ridica imediat problema protejării minorității românești din Voivodina, minoritate cel puțin la fel de importantă numeric ca și cea maghiară.

Înțors de la Ioannina, unde s-a stabilit cu omologii săi din Grecia și Bulgaria, domnul Teodor Meleşcanu, ministrul nostru de externe, declară presei că următoarele două săptămâni

mâni vor fi decisive în privința instaurării păcii sau a escaladării războiului din fosta Iugoslavie, cu posibilitatea extinderii conflictului în țările vecine. Afirmație care confirmă, chiar fără a avea aerul că o face, ipoteza noastră de mai sus. Ipoteza care pare, la o analiză mai atentă, confirmată și de ciudata inițiativă a președintelui Ion Iliescu de a propune guvernului budapestană încheierea unui act de „împăcare istorică” între popoarele român și ungar.

Numim această inițiativă ca fiind ciudată, din mai multe motive. Mai întâi, pentru că istoria diplomației mondiale cunoaște tratate de pace, de prietenie, de cooperare și aşa mai departe, dar nu consemnează în anexele sale existența unor documente diplomatiche de „împăcare istorică”. Apoi, sunt foarte discutabile atât oportunitatea cât și valoarea încheierii unui astfel de document, admittind că se va găsi în practica diplomatică o formulă convenabilă. Astăzi mai ales în condițiile în care dl Iliescu a lansat ideea într-un context evident acuzator la adresa părții ungare.

Împăcare reală între doi oameni, cu atât mai mult între două popoare, nu se face printr-un act, oricără de solemn ar fi el, ci ca urmare a unui îndelungat proces de apropiere. Proces în care nu mai avă loc nici reproșuri pentru lucruri trecute, nici răniuri și nici sentimente de frustare.

Alteva: un simplu exercițiu de logică dovedește caracterul demagogic al propunerii iliesciene. Dacă, aşa cum se pretinde de unii, între popoarele român și ungar ar exista un conflict „istoric” real (nu este de vorba de neîntelegeri la nivel guvernamental care pot survieori oricând), lucru de care ne îndoim, un act oficial nu poate transforma peste noapte inamicii „istorici” în prieni la totărtă. Si nici nu poate constitui baza unei altfel de apropiere decât a uneia de suprafață, de formă. Iar dacă un conflict între popoare nici nu există, atunci chiar că un act de „împăcare” este de dreptul inutil. Util, însă, pentru a suci capul unui electorat crescut în cultul actelor demagogice.

Este, însă, evident că la nivelurile finale ale Puterii se pune problema extinderii conflictului iugoslav. Doar că, după semnele care se arată, preocuparea de bază este crearea de alibiuri („vedetă, noi am făcut totul, nu este vina noastră că s-a întâmplat așa”) și nu găsirea de soluții aplicabile și viabile, chiar dacă asta ar trebui să însemne, eventual, depărțarea momentană de protejatul Moscovei, Belgradul.

A există, bineînțeles, o ieșire, ce-i drept pur teoretică: actuala Putere să-și recunoască incapacitatea și să se dea la o parte. Astăzi ar presupune însă, în prealabil, o nouă amnistie generală.

N. DELEANU

Parlamentul de la Chișinău și deținut, împreună cu alți 5 patrioți români, în cușca închisorii din Tiraspol, Transnistria.

Beijing

Autoritățile (comuniste) din China populară au interzis toate manifestațiile considerate a avea un caracter politic, sau care s-ar desfășura în alte locuri decât în cele pretabile. Era de așteptat că, în timpul Conferinței Internaționale a se va întruni la Beijing pentru a

LUMEA ÎN TRANSFOCATOR

◆ Aviația NATO aplică „tactică malului” în Bosnie

Așa cum s-a mai întâmplat în trecut, a fost nevoie doar de o aparentă apropiere a păcii în Bosnie ca eficiența bombardamentelor de artillerie să crească subit: un singur obuz face zeci de morți și de răniți. Numai că, de data aceasta, NATO nu a mai ezitat, din clipă în care experții au fost, căt de căt, categorici: vinovații sunt sârbi bosniaci. Aviația alianței atlantice a fost promptă, și, în adevăratul sens al cuvântului, pozițiile sârbe. Din nenorocire, specificul conflictului (sau conflictelor, pentru că sunt mai multe) din fosta Iugoslavie este acela că toti combatanții, ai tuturor părților, sunt profund amestecați cu populația, fiind aproape imposibil de deosebit de necombatanți. Iar bombe care să distingă personalul militar de cel civil nu există. Astăzi face ca sârbi să acuze – pe drept sau pe nedrept, greu de spus – NATO pentru victime în sănul populației. Rezultatele practice ale intervenției aeriene nu au întârziat, însă, să apară: sârbi bosniaci și retrag, grăbiți, armamentul greu susținut și fi distrus. Un prim pas spre pace?

◆ „Mare victorie” navală franceză în Pacific

Dacă organizația ecologistă „Greenpeace” a pus gând rău experiențelor nucleare franceze din atolul Mururoa nici autoritățile de la Paris nu stau cu brațele înruciurate. Atunci când vasul ecologilor a trecut limita apelor teritoriale ale atolului, un grup de comandanți ai marinei franceze a pus imediat stăpânire pe naiva infractorie „abordând-o și cucerind-o”, așa cum se exprimă, în termeni războinic, presa din ultimele zile. Despre rezistență și riscurile întâmpinate de „cuceritorii” aflăm chiar de la organizația „Greenpeace”, care a protestat împotriva faptului că echipajul său a suferit „amenințări și brutalități”.

◆ Cu democrația împotriva democrației

O nouă constituție a fost adoptată, prin referendum, în Kazahstan. Președintele Nursultan Nazarbaev, inițiatorul acesteia, căruia îi se atribuie, prin nou act normativ, puteri sporite (inclusiv dreptul de a dizolvă un parlament inconvenabil, de a controla activitatea Consiliului constituțional și de a numi majoritatea miniștrilor fără consultarea parlamentului), își freacă mâinile de satisfacție. El a salutat evenimentul, calificându-l, bineînțeles, drept „istoric”.

◆ Noi dezvăluiri despre capacitatea militară a Irakului

Fuga ginerilor, vârbi până în gât în afacerile secrete ale lui Saddam Hussein, l-a determinat pe dictatorul irakian să dispună o mai mare transparență față de anchetorii ONU care supraveghează reducerea puterii militare a acestei țări. Așa s-a aflat, de curând, că Bagdadul ajunsese departe în domeniul armelor chimice și bacteriologice, că acuzațiile de pregătire a înarmării nucleare nu erau chiar fantomă. Mai mult, din documentele duse cu ei de fugari reiese că Irakul era pe cale să întreprindă o nouă agresiune asupra Kuweitului, Arabia Saudită fiind și ea vizată.

Dar sunt aceste dezvăluiri chiar așa de surprinzătoare?

◆ De la Marea Neagră la Marea Caspică

Cooperarea în bazinul Mării Negre este, deocamdată, doar undeziderat. Cel puțin în ce privește cadrul organizatoric. Întâlnirea la vârf găzduită recent de România a fost mai puțin „la vârful” decât a dorit-o președintele Ion Iliescu și nici nu a dus la vreun progres notabil. Întâlnirea oamenilor de din zonă, pentru care s-au lansat invitații din Grecia până în Rusia, nu a mai avut loc din lipsă de doritori. Așa că unul din promotorii comunității economice a Mării Negre, Turcia, s-a îndreptat spre altă zonă geografică, la fel de interesantă pentru ea, dacă nu chiar mai atrăgătoare: Asia Centrală. De fapt, zona Mării Caspice, din moment ce „summit-ul” turcofon din capitala Kârgâzstanului, Biskek (fostă Frunze), a inclus și Azerbaidjanul. Acestea s-a alăturat țării găzduițe, Kazahstanului, Uzbekistanului, Turkmenistanului și, bineînțeles, Turciei. Toate reprezentate la vârf. A lipsit, după cum se vede, Tajikistanul, a căruia populație este de origine persană. Criteriul de participare ar fi putut fi, deci, turcofonia, lucru critic destul de împedit de președintele turec Niazov, care nu concepe criteriu lingvistic drept „un fundament pentru formarea de blocuri politice”. Afirmație care a contrazis oarecum obiectul declarat al reunii: acela al relațiilor economice. Oare ca va zice și, mai ales, ce va face Moscova, obișnuită de multă vreme să „vâneze” singură în Asia Centrală și care a preventit, recent, Ankara asupra faptului că nu vede cu ochi buni intruziunea acesteia în regiune? (N.D.)

LUMEA ÎN TRANSFOCATOR

dezbată Statutul Iameii, să aibă loc mari manifestații, pe care căută să le evite guvernul comunist.

Prințul participant se numără o cetățeană americană, mamă, delegată a Vaticanului, și doamna Hillary Clinton, soția președintelui S.U.A., Bill Clinton, și avocată eminentă, dar și o apărătoare activă a drepturilor femeii.

Una dintre delegații ce vor veni la Beijing declară că va vorbi răspicat despre abuzurile comise în China: femeia este stenbuzată după primul copil (conf. planificări familiiale practicate acolo), fetele născute

sunt vândute sau eliminate (fiindcă băieții sunt mai bine văzuți decât fetele). Un delegat a întrebat cum a fost posibil să se accepte Bejingul ca loc de întâlnire pentru o Conferință așaupră drepturilor omului (în cazul acesta, al femeii), când China practică pedeapsa capitală, chiar și penitență delictelor minore ce, în țările civilizate, nu ar primi decât amenzi sau pedepse minime?

Conferința se prefigurează sub semnul unor dezbateri vii și controverse.

George CARCALETEANU

Chișinău

Domnul președinte Mircea Snegur a protestat recent contra practicilor armatei a 14-a, care nu numai că nu se retrage de pe teritoriul Republicii Moldova, așa cum prevedea tratatul moldovo-rus din 1992, dar transferă armamentul conducerii separatiste de la Tiraspol. În acest fel, se mai vădăște încă o dată cărdășia între pseudo-președintele Smirnov și Boris Elțan.

Dar Snegur nu a spus nimic despre deputatul Ilie Ilașcu, ales în

Cuvântarea președintelui Corneliu Coposu

(Urmare din pag. 1)

Aceștia sunt ambasadorii Dacă îl întrebî problema de clasa a patra de liceu, nu știu noi așteptăm să combată o propagandă bine organizată, bine susținută și bine plătită pe care o fac înamicii noștri în străinătate. Până, astăzi abia este să se strecoare printre furculi caudine ale situației, căutând să treacă de vîrtejul schimbarilor. Eu l-am spus d-lui Năstase, acum cinci ani, când a preluat Ministerul de Externe: „Domnule, prima duitate datorie este să-i dai de-a dura pe toți ambasadorii și sa numești ambasadori noi. Pentru că România are nevoie de reprezentanți care să apere interesele țării”. Mi-a spus că o organizat și școală de diplomați. N-a făcut nimic. L-am rugat și pe de la Meleşcanu același lucru. Se impune refacerea corpului diplomatic român, pentru că nu mai avem nevoie de ambasadori care sunt trimiși în diverse țări independente, într-un fel de cimitir al elefanților sau de ambasadori care au anumite merite de partid sau pe linie de cult al personalității lui Ceaușescu și care s-au pomenit în niște capitale îndepărte, cheltuind de pomana fondurile importante ale țării fară să aducă cel mai mic folos. Am avut ocazia pe timpul că am lipsit din țară, pe lângă obligația de a mă ocupa de propria-mi sanatate, și ocazia de a călătora Europa în lung și în lat. Am fost confruntat cu o mulțime de întrebări. Mărturisesc, cu ienă, că au fost întrebări la care nu am putut să răspund. De pildă, am fost întrebărat de catre un gazetar italian cum se explică faptul că, într-o țară liberă și democratică cum pretinde că este țara dumneavoastră, un cetățean român care se numește Mihai nu poate pătrunde în țară¹. Ce să-i răspund? Că se teme iliescu de ell? Nu era un răspuns mulțumitor... Mi-s-aus pus fel de întrebări la care nu aveam răspunsuri. Pentru că dacă reușeam să combat cu destulă tenacitate, cu succese calomniile la adresa țării noastre, care abundă, în Occident, și care sunt ușor de combatut, în schimb, realitățile, pe care este nevoie să le recunoști, nu le mai poți combate. Nu pot combate, de exemplu, afirmația că guvernul este în legătură cu partidele fasciste. Degeaba combat și spun că o stază treătoare; că pentru a avea o anumită majoritate să facă apel la niște partide în mod provizoriu, pentru că mi se scoate ziarul cu articole antisemite, antimagliare, cu articole pline de invectivă la adresa Americii, xenofobe. Ce să mai zici în față unor articole publicate de unele partide care fac parte din guvern? Așă că și foarte greu de combatut o imagine atât de prabușită, încât nu știu dacă există un prag mai jos decât acesta. Din nefericire, aceasta este realitatea.

Pe plan intern, guvernul, după cum știți, promovează cea mai mare corupție pe care a cunoscut-o istoria României moderne. Promovează în același timp politica îmbogățirii rechinilor partizani în ideea că, o dată căzuți de la guvern, va avea rezistența economică prin acești oameni pentru a-și prelungi Puterea. Și nu putem lupta împotriva lor decât prin vot. Atâtă vreme că nu vom putea doboră acest guvern într-o majoritate relativă de voturi, vom continua să fim sclavii acestor oameni de afaceri murdare care au împănat toate colțurile României, care au pus mâna pe toate bogățiile și care continuă să acapareze tot ce reprezintă valoare economică în țară.

Referitor la propriul nostru partid, nici noi nu suntem îngeri, nici noi nu suntem făcuți fără greșeală. Nu putem spune că atitudinea noastră este fără reproș. De aceea vreau să vă spun de la început că în partidul nostru nimeni nu este indispensabil. Nu există om despre care să se poată spune că fără el ne prabușim. Indispensabilă într-un partid organizat este valoarea. Partidul trebuie să-și aibă baza, ca oricare partid serios, într-o tendință și o cerință a unei părți a opiniei publice care să fie reprezentată. Eu calific partide precum PSDR sau PUNR ca niște adunături lipsite de doctrină, și nu le pot da calificativul de partid. Partidele nu se fac în jurul unei personalități sau în jurul unui lider. Partidul Național Tarâneresc a avut cei mai importanți lideri din istoria României. L-a avut pe Maniu, l-a avut pe Mihalache, l-a avut pe Nicolae Titulescu. A avut atâția oameni mari. Dar nu oamenii aceștia mari au făcut și au menținut tradiția acestui partid, ci ideologia în care au cresut masele. Ideologia partidului ne-a ajutat pe noi să constituim cel mai puternic partid. Atât înainte de comunism, cât și din ziua de astăzi. Fiindcă afirm fără nici o retință că este cel mai puternic partid din România!

Sigur că nici partidul nostru nu este infalibil sau lipsit de greșeli. Iuliu Maniu - față de care nu am

cuvinte să-mi exprim în gând gratitudinea - de la care am învățat o mulțime de lucruri, îmi spunea: „Nu te speria de toate luptele interne de partid. Când sunt cele mai acute luptele interne de partid, să știi că atunci partidul este cel mai aproape de guvern. Să nu te sperii de faptul că X sau Y se bate pe piept când face o reformă sau va pleca din partid. Cu cât pleacă mai mulți nehotărâți, cu atâtă partidul se întărește”. De altfel, noi avem o experiență foarte bogată în domeniul. Au plecat nu un oarecare nea Gheorghe, sau nea Ion. Au plecat oameni stimulați de Carol al II-lea. Au plecat oameni de talia lui Ghelmegeanu, a lui Ralea, a lui Călinescu, lunian, Costacheșcu, Vaida Volevod, foști președinți ori vicepreședinți de partid, și partidul s-a întărit. Pentru că nemulțumirea care determină ple-

decât împreună. Această idee de solidaritate a opozitiei pentru a înfrunta criocomunismul și tendințele dictatoriale ale guvernelor postrevoluționare, a obședat încă din 1990. Am reușit cu multă dificultate încheierea acestor Convenții. Sigur că pentru opinia publică externă a făcut o impresie bună faptul că anumite partide s-au retrăit din la o colaborare cu guvernul. Altele, din veleitățile de brela protecțoare a Convenției, în care nu aveau rol vele care le-au indemnăt, consecințele imediată au venit și de la PNL. PNL a părăsit convenția și la alegeri a venit la mandat de 20 de mandate prin readerare, PAC-ul, căruia

au marcat efort și cu insistență l-am arătat nemulțumit, acuzându-ne că l-am cufundat 30 de locuri, a rămas acum cu 15. Iar PNL'93 a pierdut și el vreo 45 parlamentari. Eu nu spun că aceste pierderi se datorează exclusiv parăsirii Convenției, ci spun că lumea sesizează o anumită direcție și se orientează că am convins că ideea unei alianțe democratice a opozitiei a început să prindă teren în România. Lumea să înceapă să sesizeze că o alternativă la guvernarea criocomunistă la vrem să scăpam, și sperăm că vom scăpa, este Convenția Democratică. Este aceasta o cheie în care oamenii, fără să analizeze prea adânc lucrurile, aleg singura alternativă posibilă de guvernare.

As mai adăuga câteva cuvinte pentru că sunteți aici prezenți reprezentanți ai tuturor organizațiilor noastre. Vreau să spun că partidul nostru nu este un partid confesional. Partidul nostru este un partid creștin democrat și a fost singurul partid care înainte de război a susținut interesele neoprotestanților, care erau hăitui de guvern, iar după război n-a facut nici un fel de deosebire între cultele românești. De aceea, vă rog, să nu încercați să transformați partidul sau o secție a lui într-o exponentă confesională. Replica s-a vazut. A profitat de ocazie Adrian Năstase la Sighet, ca să spună că singurul partid care susține ortodoxia este PSDR.

Partidul nostru trebuie să se pregătească serios de alegeri. De aceea îl rog pe fiecare șef de organizație să facă rost de pe acuma de oameni reprezentativi la urne. Avem nevoie de 13.600 de delegați la urne care să-și sacrifice vreme de 48 de ore somnul pentru a asigura corectitudinea alegerilor.

Îndrăznesc să spun că e momentul ultim să scăpăm de comuniști. Acum. Și dacă nu vom reuși, avem sansa (sau că să fiu mai exact avea sansă) că înca zece ani să trăiți sub jugul comunist. În ce mă privește pe mine și generația de bătrâni, credem că ne-am făcut datoria. Am certitudinea că am făcut tot ceea ce puteam face pentru a duce la îndeplinire mandatul testamentar al lui Iuliu Maniu, care mi-a spus la ultima întâlnire din pușcărie: „sa nu lasă să moară partidul”. Am făcut tot posibilul să nu lasă moară partidul, dar nu e destul.

Partidul trebuie să trăiască, partidul trebuie să guverneze România, partidul trebuie să introducă democrația în România, să îndrepte țara pe drumul economiei de piată și să încerce să aducă fericirea pe care o așteaptă poporul român! Lumea are incredere în noi. Să nu o facem să-și piardă această încredere!

Eu vă urez la toți sănătate și, cu dragostea mea, vă îndemn să începeți de pe acum batalla electorală!

Comunicat

și problemele financiare care trebuie rezolvate pentru o bună organizare a acestor foruri.

S-a procedat la completarea componenței Juriului de Onoare și Disciplină cu încă doi membri și desemnarea noului președinte al acestui for în persoana Domnului Nicolae Ionescu-Galbeni.

In partea a treia a ședinței s-au dezbatut probleme de organizare și disciplină interne ale Partidului, la care au participat un număr mare de membri. S-a reținut propunerea constituirii unui organism care, sub conducerea unor membri ai Partidului, să faciliteze, pentru populația neinformată, modalitățile cele mai eficiente de preschimbare a certificatelor de proprietate și a cupoanelor nominative în acțiuni.

Discuțiile animate, chiar controversate, au subliniat în concluzie necesitatea creșterii disciplinei interne, a unei activități energetice în vederea captării unui electorat dezamăgit, dar dezorientat de propaganda mincinoasă a puterii și a căștagării pe această cale a viitorilor alegători, parlamentare și prezidențiale din anul 1996.

COMITETUL DE CONDUCERE

carea unor oameni din partid este de ordin veleitar și personal, iar veleitatea nu are ce să caute în politică, pentru că noi, care viețuim de la 1848, am învățat de la parinții și strămoșii noștri că trebuie să așteptăm cu răbdare și cu onestitate ca să-și vină rândul. Dacă vrei să sări peste rând, una din două: ori te alegi cu rușinea, ori te alegi cu plecarea din partid. Să nu vă fie frica de plecări din partid. Niciodată nu am tremurat pentru vîitorul și integritatea partidului, amenințat fie de diversi oameni lipsiți de scrupulu, fie de diversi oameni care erau antrenăți de un orgoliu nomadur. Partidul care e întemeiat pe o ideologie, partidul care are o doctrină, care nu depinde de liderii lui, ci depinde de interesele membrilor pe care le reprezintă nu poate fi scos din circulație prin plecarea unuia sau a altuia. Cei care nu se pot subordona și cei care nu acceptă disciplina de partid n-au decât să plece; fac un serviciu partidului. Nu vreau să vă plăcătesc cu exemple minore de disciplină. Acestea vor fi discutate în prima ședință de Birou. Vreau numai să precizez că prima obligație a unui om consient care pretinde o demnitate înaltă în partid trebuie să fie disciplina. Dacă omul respectiv crede că este îndreptățit să incalcă disciplina, atunci trebuie să suporte consecințele.

Să vorbim despre celelalte partide. Dupa cum știți, din 20 iunie 1990, la foarte puțin timp după faimoasa minerădă, trebuind să participe la un congres al Internaționalei creștin democrate, am lansat ideea Convenției Democrate. Pe ce criteriu? În condițiile în care funcționau administrația, justiția și politica românească, am spus că nu putem să luptăm împotriva abuzurilor puterii politice

Partidul Național Tarâneresc Cristian Democrat a convocat în ziua de 3 septembrie 1995 ședința Comitetului de Conducere, având ca principal obiectiv pregătirea Congresului Partidului, care se va desfășura în zilele de 8-10 decembrie 1995.

La ședință au fost convocați membrii Comitetului de Conducere, precum și Președinții Organizațiilor județene și parlamentare Partidului.

În deschiderea lucrărilor a luat cuvântul Domnul Președinte Corneliu Coposu, care a făcut o amplă expunere asupra felului în care situația din țară este percepță de forurile internaționale, precum și a problemelor interne grave care influențează negativ nivelul de trai al populației și imaginea României în lume.

În partea a doua a ședinței, care s-a ținut fără prezența presei, domnul prim-vicepreședinte Ion Diaconescu a arătat care trebuie să fie modalitățile de desfășurare a Conferințelor județene, până la data de 8 octombrie 1995, și a precizat detaliul privind alcătuirea delegațiilor pentru Congres și Delegația Permanentă a Congresului, precum